

Raisio

TIEDOTTAA

5 | 2019
RAISION KAUPUNGIN
TIEDOTUSLEHTI

Makeaa! Raisio 45 vuotta! s. 4

KOTI JA
KAUPUNKI sivu 4

TUKEA JA APUA
ARKEEN sivu 8

OSALLISTU JA
OPI UUTTA sivu 11

Raisio Tiedottaa on
Raision kaupungin tiedotuslehti,
joka ilmestyy 5 kertaa vuodessa.
Lehti jaetaan jokaiseen
raisiolaiseen postiluukkuun.

Julkaisija:
Raision kaupunki
Nallinkatu 2
PL 100, 21201 Raisio
raisio.kaupunki@raisio.fi
p. 02 434 3111

Päätoimittaja:
vs. viestintäpäällikkö Anri Niskala

Taitto: Eeva Hämäläinen
Kansikuva: MBakery
Kuvituskuvat: Raision kaupunki,
Pixabay ja MostPhotos
Paino: NewPrint Oy, Raisio
Painosmäärä: 14 500 kpl

ISSN 2342-0820 (painettu)
ISSN 2342-0839 (verkkójulkaisu)
www.issuu.com/raisio

Lehden ilmestymisajat
vuonna 2020:
Aikataulusta kerrotaan joulukuussa
2019 verkossa www.raisio.fi/raisio-tiedottaa.

Aineisto-ohje:
www.raisio.fi/raisiotiedottaa
Aineiston toimitus:
raisio.tiedottaa@raisio.fi

4041 0624
Painotuote

TÄSSÄ LEHDESSÄ

Rakas Raisio 45 vuotta	4
Ihalan koulun kuudesluokkalaiset Yrityskylässä	6
Fölix yhdistää bussimatkan ja taksin	7
Onhan sinulla jo uusi Föli-kortti?	7
Kulttuuri tekee hyvää	7
Hyvän mielen työtä	8
Apuvälineistä apua arkeen	9
Influenssarokotus on tehokkain keino suojautua influenssalta ja jälkitaudeilta	10
Raision kotisairaala muuttui ympärivuorokautiseksi	10
Viisi vuosikymmentä arkeologiaa	11
Raision kirjastotalo	12
Wanhaa Raisiota: Mirage – Raision ensimmäinen rockyhtye	16
Kaikki oppii Raisio-opistossa	16
Liikkumaan: Talvea odotellessa	18
Tapahtumakalenteri	20
Tukea ja tekemistä nuorille	26
Uintikeskus Ulpukka	27

Mikä lehdelle nimeksi?

Raisio Tiedottaa -lehti uudistuu ensi vuonna. Haluamme uudistetulle lehdelle nasevan nimen. Kerro nimiehdotuksesi verkossa raisio.fi/kerronimi.

Seudullista yhteistyötä liikunnassa

Uintikeskus Ulpukan peruskorjauksen suunnittelu on herättänyt keskustelun liikunnan seutuyhteistyöstä. Voisiko uuden seudullisen uimahallin toteuttaa useamman kunnan yhteishankkeena? Vaikka peruskorjauksen ajankohta on kaukana edessäpäin, on syytä käynnistää keskustelu erilaisista mahdollisuuksista. Sama koskee myös muita liikuntainvestointeja, sillä liikunta ei tunne kuntarajoja. Harrastajat käyvät paikoissa, jotka parhaiten itselle sopivat.

Turun seudun kunnissa tehdään yhteistyötä ”kuntarajattoman” liikunnan edistämiseksi. Lounais-Suomen Liikunta- ja Urheilu ry:n kanssa toteutettuun seutuliiikunnan yhteistyöhön osallistuu 11 kuntaa. Lisäksi Urheilukatemyhteistyön kautta tuetaan mm. menestyvien urheilijoiden opiskelun ja harjoittelun yhteensovittamista.

Suurin osa erilaisista liikuntapaikoista investoidaan ja ylläpidetään kuntien toimesta. Lisäksi valtio osallistuu liikuntapaikkojen rakentamiseen avustuksin. Varsinaisiin liikuntainvestointeihin liittyvää kuntarajat ylittävää yhteistyötä on kuitenkin vähän. Esimerkiksi seudullinen motocross-rata on jäänyt keskustelun asteelle yli vuosikymmenen ajaksi.

Merkittävät liikuntainvestoinnit ovat miljoonien, jopa kymmenien miljoonien hankkeita. Liikuntapaikkojen käyttö on kuitenkin seudullista ja palvelee monenlaista liikkumista aina yleisestä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä alkaen. Tällä logiikalla olisi perusteltua, että osa liikuntainvestoinneista ja ylläpidosta olisi kuntien yhdessä rahoittamaa, ei ainoastaan sijaintipaikkakunnan veronmaksajien tukemaa.

Toimiva yhteistyömalli seudullisten liikuntapaikkojen luomiseksi ja ylläpitämiseksi voisi olla omistajakuntien kuntayhtymä tai liikelaitoskuntayhtymä. Seudullinen yhtiömalli saattaa olla hankala, koska pelkillä taksoilla liikuntapaikkojen rahoittaminen harvoin onnistuu. Mallin tulisi kuitenkin olla sellainen, ettei se estä kuntia rakentamasta myös omia lähiliikuntapaikkoja yhteisten investointikohteiden lisäksi.

Seutuyhteistyö liikunnassa ja etenkin liikuntainvestoinneissa voisi hyödyttää kaikkia osapuolia niin, että pienemmillä kokonaiskustannuksilla saataisiin enemmän. Vaikutukset todennäköisesti näkyisivät myös hyötyinä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä sekä pienentyvissä sairauskustannuksissa.

Lisäksi hyötyä tulee myös imagomielessä. Turun seudulta on ponnistanut moni urheilija koko maailman tietoisuuteen. Viime kevään jääkiekon maailmamestaruuden jälkeen pieni ylpeys kohosi rinnassa, kun Kaapo Kakko kertoi harjoitelleensa harhautuksia Raision ulkojäällä. Aina ei tarvita kalliita jäähalleja. Toivottavasti Turun seudulla on varaa jatkossakin luoda edellytyksiä tuleville urheilumenestyjille ja kaikille kuntoaan ylläpitäville liikkujille.

*Ari Korhonen
kaupunginjohtaja*

Juhlalumua!

Lehden teemana on Raisio 45 vuotta!

Rakas Raisio 45 vuotta ja upeat Alppiruusu puisto & Kirjasto talo 20 vuotta!

**Raisiosta tuli kaupunki vuonna 1974. 45:ssä vuodessa raisiolais-
ten määrä on huimasti kasvanut
ja kaupungista on tullut yksi
maakunnan kaupan keskuksista.**

Raisiosta on moni yhtye ponnistanut koko valtakunnan suosioon ja moni urheilija vienyt kaupunkia maailmankartalle. Tänä vuonna kansainvälisissä kilpailuissa menestyneitä raisiolaisurheilijoita ovat mm. Jonna Veräjänkorkva, joka juhli naisten amerikkalaisen jalkapallon Euroopan mestaruutta, Silja Kosonen, joka voitti Euroopan nuorten olympiafestivaaleilla moukarinheiton ja Johanna Kylmänen, joka tuli toiseksi Euroopan nuorten olympiafestivaaleilla 100 metrin juoksussa.

Alppiruusu puisto kukoistaa ja kasvaa

Alppiruusu puisto puolestaan kaunistuu, kun kukkia ja istutuksia tulee vuosi vuodelta lisää ja alue laajenee. Tällä hetkellä puistossa on yli 1200 alppiruusu.

Tänä vuonna on yksittäisillä henkilöillä, yhdistyksillä ja yrityksillä ollut mahdollista ostaa oma alppiruusu istutettavaksi puistoon. Omaa kukkaa voi käydä ihastelemissa ja sen kasvua seurata.

Juhlavuonna herkutellaan

Juhlavuoden kunniaksi Raision kaupunki ja leipomo MBakery ovat yhteistyössä luoneet Alppiruusu-leivoksen. Gluteeniton ja laktoositon leivos on maultaan suolaisen pistaasin ja mansikkaisen raikas, ja sitä voi ostaa mm. kauppakeskus Myllyn MBakery Take the Cake Cafésta.

Raisio Tiedottaa -lehden toimitus on koonnut tälle aukeamalle kuvamuistoja menneiltä vuosilta.

Raisio-päivät 1974

Hyvä maantieyhteys Raisiosta Turkuun mahdollisti vuoden 1974 Raisio-päivien yhteydessä nuoren kaupungin edustajien leivän toimittamisen Turun kaupungin isille, jotka ottivat tuomiset ystävällisesti vastaan. (Kuv. Kalevi Lehtonen, Raision kirjaston kotiseutukokoelma)

Killin markkinat ovat jokasyksyinen perinne. Kuvassa vuoden 1980 markkinahumua.

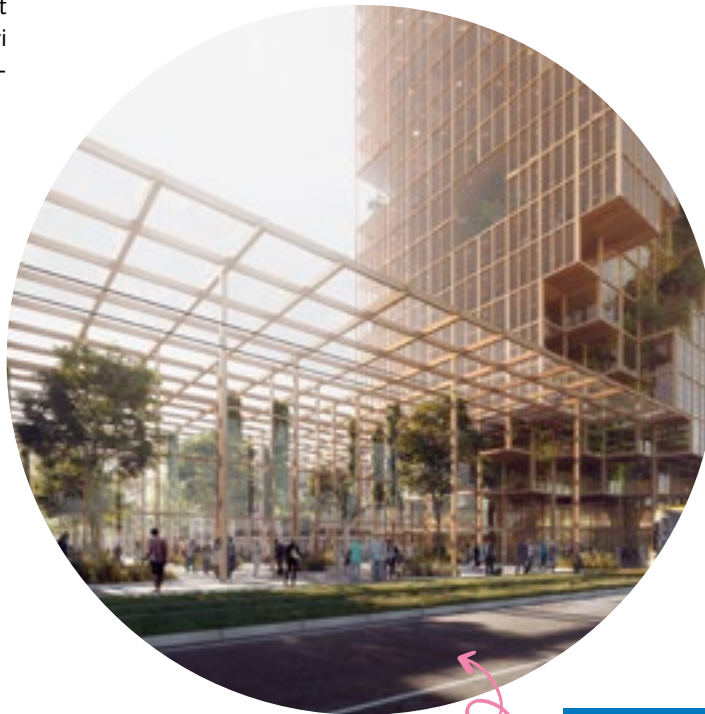
Raision tori vuonna 2006.

Maalaispitäjistä vilkkaaksi kaupungiksi

Vuonna 1925 käyttöön vihitty Raision rautatieasema veti alueelle teollisuutta ja oli merkittävä väliasema, josta haarautuivat radat Uuteenkaupunkiin ja Naantaliin. Henkilöliikenne loppui vuonna 1993, mutta tavaraliikenne piti aseman miehitettynä vuoteen 2008 saakka. Nykyään asema on yksityisomistuksessa.

Alemmassa kuvassa Raision keskustaa 1950-luvulta. 1900-luvun aikana kaupungin väkiluku on 11-kertaistunut.

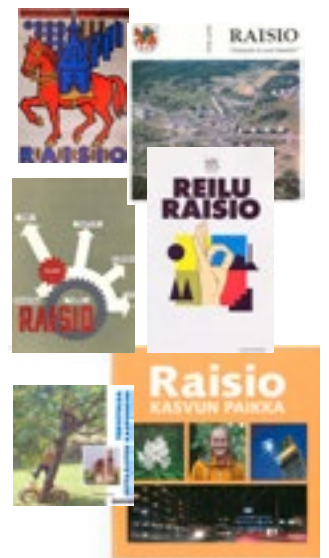

Kohti tulevaa

Tulevina vuosina Raisiolle on avautumassa ainutlaatuinen tilaisuus uudistaa kaupungin keskustaa. Keskustaa halkova E18-tie muutetaan tunneliksi 2020-luvulla. Tunnelin myötä kaupungin ytimeen syntyy poikkeuksellisesti uutta maa-alueita. Lue lisää: raisio.fi/keskustavisio

Lentopalloseura Raision Loimu täytti viime vuonna 60 vuotta.

Moni-ilmeinen kaupunki

Eri vuosikymmenien esitteitä Raisiosta.

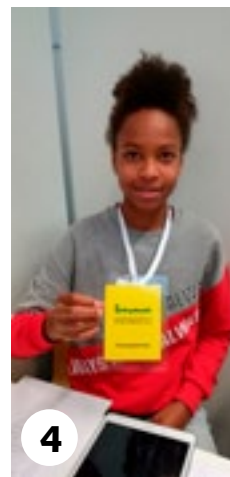
Raision kirjastotalo täytti 20 vuotta 10.10.2019.

1

2

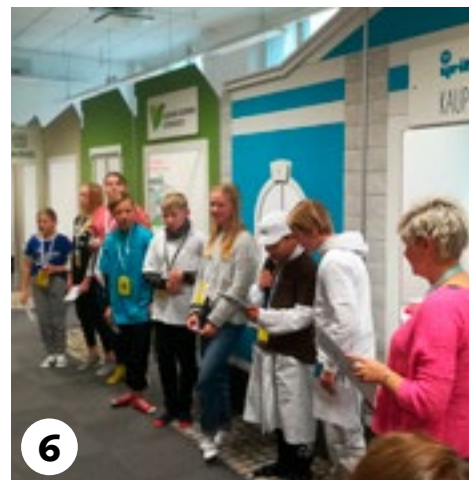
4

5

3

6

1. Kaupunginjohtaja puhuu kyläkokouksessa. 2. Kaikki tiet vievät yrityskylään. Yrityskylä on Suomessa kahdeksan. 3. Ylen uutisia tekevät päätoimittaja, uutistoimittaja, verkkotoimittaja, urheiluselostaja ja kuvaaja. 4. Yrityskylässä on tietysti myös kaupunginjohtaja. 5. Tutkija työssään. 6. Päivänavauksessa esitellään kaikki kylän toiminnot ja kyläläisten tehtävät.

Ihalan koulun kuudesluokkalaisten Yrityskylässä

Yrityskylä on koululaisten oma yhteiskunta, pienoiskaupunki, jossa oppilas työskentelee päivän omassa ammatissaan saaden palkkaa tekemästään työstä. Lisäksi oppilas toimii kuluttajana ja kansalaisena osana yhteiskuntaa. Lokakuun 9. päivänä oli Ihalan koulun kuudesluokkalaisten vuoro viettää päivä Yrityskylässä.

Yrityskylä Varsinais-Suomi sijaitsee Turussa Kupittaan, jonne on rakennettu kuvitteellinen kaupunki, jossa on mm. kaupungintalo, yliopisto, YLE ja yrityksiä kuten Meyer, Lowell, Lidl ja Terveystalo.

Päivä alkaa siitä, että oppilaat pukeutuvat kunkin ammatin vaativiin työvaatteisiin ja perehtyvät työtehtäviinsä. He käyvät avaamassa itselleen pankkitilin, jolle palkka

maksetaan, tekevät työtä ja voivat vapaaveroillaan ostaa kylän kaupoista haluamia tuotteita. Palkasta maksetaan myös veroa ja bussikortti.

Päivä on selvästi oppilaille mieleinen, mutta myös raskas. Yrityskylän aluekoordinaattori Heidi Hyttiä kertoo, että oppilaat ovat kertoneet ymmärtävänsä, miksi vanhemmat ovat työpäivän jälkeen usein väsyneitä.

Yrityskylä toimii Suomessa kahdeksalla alueella, ja toiminta tavoittaa yli 75 % Suomen kuudesluokkalaista. Yrityskylä on osa Talous ja nuoret TATia, jonka tavoitteena on auttaa nuoria kehittämään talous- ja työelämätaitoja sekä innostumaan yrittäjyydestä. www.yrityskyla.fi

Fölix yhdistää bussimatkan ja taksin

Fölix tarkoittaa Föli-bussin ja taksin yhdistelmää: kulje osa matkasta bussilla, osa taksilla. Raision keskustasta alkavan tai sinne päättyvän bussimatkan voi yhdistää taksimatkaan Raision kaupungin alueella. Taksin hinta on aina viisi euroa matkan pituudesta riippumatta.

Turun seudun joukkoliikenne Fölin kehittämä Fölix-palvelu on käytössä Raision alueella jo kolmatta vuotta, mutta sitä on matkan varrella kehitetty entistä asiakasystävällisemmäksi. Nyt taksimatkan voi yhdistää mihin tahansa Raision keskustan pysäkeille saapuvaan tai niiltä lähtevään Föli-matkaan arkisin klo 16–22 ja viikonloppuisin sekä pyhäpäivinä klo 8–20.

Keskustan pysäkeillä tarkoitetaan pysäkkejä 2009 ja 2010 Raision torin edustalla. Taksikyödyin voi yhdistää bussimatkaan, joka alkaa tai päättyy jommallekummalle näistä pysäkeistä. Taksimatka saa suuntautua minne vain Raision kaupungin rajojen sisällä.

Taksimatka vitosella

Kun taksia tilatessa ilmoittaa käyttävänsä Fölix-palvelua, on taksimatkan hinta 5 euroa matkan pituudesta riippumatta. Taksi on tilattava puoli tuntia ennen arvioitua taksisiin hyppäämistä. Matka maksetaan taksisiin. Bussilla kuljettava osuus maksetaan puoles-

taan bussiin. Matkan hinta on normaali Föli-matkan hinta, joka riippuu siitä, maksaako matkan matkakortilla vai kertalipulla.

Kuten bussissakin, myös Fölix-taksissa kyydissä saattaa olla muita samalle suunnalle matkustavia ihmisiä. Taksimatkoista huolehtii Lounais-Suomen Taxidata Oy.

Fölix-palvelun avulla Föli haluaa etsiä sopivaa ratkaisua harvaan asuttujen alueiden palvelemiseen. Säännöllisiin vuoroihin ja suunniteltuihin linjoihin perustuva bussiliikenne on joillain alueilla turhan kallis ratkaisu, mutta esimerkiksi taksein järjestetty liityntäliikenne voi sopia tällaisille alueille.

Näin käytät Fölixii

- Voit tilata Fölix-taksin joko Raision keskustasta määränpäähäsi tai määränpäästäsi Raision keskustaan. Palvelu on voimassa ma–pe 16–22 ja la–su 8–20.
- Tilaa taksi puoli tuntia ennen matkaa. Taksimatkan hinta on 5 € + tilausmaksu 1,17€. Taksimatka maksetaan taksisiin.
- Vaihda Föli-bussiin Raision keskustassa pysäkeillä 2009 tai 2010. Maksa matka normaalisti esimerkiksi matkakortilla tai kertalipulla.
- Lisätiedot föli.fi
- Voit jättää Fölix-aiheista palautetta Fölin palautekanavassa, turku.fi/palaute

Onhan sinulla jo uusi Föli-kortti?

Kaikki Turun seudun joukkoliikenne Fölin vanhat matkakortit on vaihdettava uusiin vuoden 2019 aikana. Vaihdeettavia kortteja ovat kaikki Turun joukkoliikenteen aikaiset matkakortit sekä lisäksi ne Föli-logolla varustetut matkakortit, joissa ei ole mustaa Waltti-logoa.

Vaihto uuteen korttipohjaan on maksuton ja vanhan matkakortin saldo siirretään uudelle kortille. Matkakorttipohjat uusitaan teknisistä syistä.

Matkakortin voi käydä vaihtamassa uuteen Fölin palvelutoimistossa ja muissa palvelupisteissä, joita löytyy jokaisesta Föli-alueen kunnasta. Raisiossa vaihto onnistuu kirjaston palvelupisteessä.

Lisätiedot ja muut palvelupisteet:
www.föli.fi

Vaihda Föli-korttisi näppärästi Olkkarissa!

Fölin liikkuva palvelupiste saapuu 2.12. ja 18.12. klo 9–11 Olkkariin (Raisiontori 6).

Kulttuuritekee hyvää

Kulttuuriklubista elämyksiä ja innostusta arkeen!

Kulttuuriset oikeudet on turvattu YK:n ihmisoikeusjulistuksessa ja Suomen perustuslaissa. Tavoitteena on kulttuuristen oikeuksien toteutuminen ja kulttuuripalvelujen juurruttaminen osaksi hyvää ja merkityksellistä elämää.

Syksyllä käynnistynyt Raisio-opiston Kulttuuriklubi jatkuu kevätkaudella, ensimmäinen kokoontuminen on keskiviikkona 8. tammikuuta 2020 Raision lukiolla. Klubissa käydään yhdessä teattereissa, konserteissa, taidenäyttelyissä, kotiseutukierroksilla sekä tutustutaan eri maiden kulttuureihin jne. Mahdolliset lippumaksut jokainen kustantaa itse.

Kulttuuriklubi kokoontuu 2-3 viikon välein ja viikonpäivät ja kellonajat vaihtelevat ohjelman mukaan.

Tule mukaan mukavaan ryhmäämme kokemaan taiteen ja kulttuurin hyvinvointia – yksin tai yhdessä kaverin kanssa! Matkoppaana kulttuurielämyksiin toimii Seija Sorsavirta.

Kulttuuriklubi on osa opistossa suunnitella olevaa aikuisten kulttuurikasvatussuunnitelmaa ja raisiolaista kulttuuripolkuja, jossa kannustetaan aikuisväestöä niin paikallisten kulttuurielämysten kuin vieraidenkin kulttuurien tuntemiseen ja arvostamiseen. Kulttuuriklubin toiminnan tavoitteena on kasvattaa osallistujien tuntemusta raisiolaisesta kulttuuriperimästä sekä kiinnittää huomiota ekososiaaliseen ja kestäväan elämäntapaan.

Ilmoittautuminen: raisio.fi/opisto

Hyvän mielen työtä

Harrastus, josta saa hyvän mielen. Tilaisuus tavata uusia ystäviä ja samanhenkistä seuraa. Ovi uusille urille. Mahdollisuus tarjota tukea ja ilahduttaa muita. Keino oppia uutta ja hyödyntää omaa osaamista. Vapaaehtoistyöntekijöillä on monta syytä ja kannustinta, mutta usein tärkeimpänä on halu auttaa.

Koulun kautta auttamaan ja kokemusta kartuttamaan

Evita Tapio ja Serafia Tamssi opiskelevat Rasekossa lähihoitajiksi toista vuotta. Osana opintoja on ammatillinen valinnainen, jonka voi suorittaa myös vapaaehtoistyötä tekemällä.

Serafia & Evita

– Vapaaehtoistyössä oma aktiivisuus vaikuttaa ja saimme vapaat kädet suunnitella, mitä tehdä. Teen opintojen ohessa keikkatyötä palvelutalossa ja tiedän, miten kiire henkilökunnalla on. Aina hoitajat eivät ehdi ulkoilemaan asukkaiden kanssa. Tuli heti mieleen, että ikäihmiset voisivat ilahtua, jos veisimme heidät kävelyille, Evita kertoo.

Tytöt tarttuivat tuumasta toimeen ja nyt koossa on viisihenkinen tyttöporukka, joka käy kerran viikossa ulkoilemassa Hulvelan palvelukeskuksen asukkaiden kanssa. Jokainen nappaa käsikynkkään yhden seniorin ja kiertää pienen lenkin. Samalla jutellaan ja ennen kaikkea kuunnellaan. Jos sää on kurja, tehdään yhdessä jotakin muuta, kuten luetaan lehtiä.

Vastaanotto Hulvelassa on ollut lämmin ja vapaaehtoistyöhön aina ollut mukava mennä. Ikäihmiset ovat kiitelleet uusia lenkikavereita.

– Kaksi tuntia viikossa on pieni määrä siihen nähden, miten paljon iloa meidän käynnit ovat tuottaneet. Jos ikinä tuntuu, että olisipa jokin harrastus, voi hyvin lähteä tekemään vapaaehtoistyötä. Samalla, kun saa tekemistä itselle, voi tuoda sanoinkuvaillemattoman ilon jollekulle toiselle, Serafia tuumii.

Vapaaehtoistyö tarjoaa opiskelijoille hyvän tilaisuuden kartuttaa kokemusta ja avaa ovia työelämään. Eikä tieto tehdystä vapaaehtoistyöstä näytä CV:ssäkään huonolta.

– Tämä on vallan mainio tapa suorittaa opintoja. Jos elämäntilanne vain sallii, varmasti jatketaan vapaaehtoistyötä myös tulevaisuudessa, tuumaavat sairaanhoitajan jatko-opintoja suunnittelevat Evita ja Serafia.

Vapaaehtoistyö ei ole totista puurtamista

Mariliina Toivonen on kolmen lapsen äiti ja käynyt Perhekeskus Satelliitissa nelisen vuoden ajan. Hän ei ole kotoisin Raisiosta, joten Satelliitti oli hänelle oiva tapa tutusta muihin äiteihin ja löytää vertaistukea. Kun MLL:n Raision paikallisyhdistykseen viime syksynä haettiin lisää jäseniä, päätti hän lähteä mukaan.

– Kuvittelin hallitustyön paljon toisemmaksi, mutta se on osoittautunutkin tosi vapaamuotoiseksi ja hauskaksi. Olemme ystäväystyneet muiden jäsenien kanssa, varapuheenjohtajana toimiva Mariliina kertoo. Hän vastaa perhekahvilatoiminnasta sekä kylävaareista ja -mummeista.

Vapaaehtoistyö tutussa paikassa on luontevaa.

– Perhekeskus Satelliitti on kuin oman olohuoneen jatke. Tunnelma on rento ja tänne on aina tervetullut olo. Kun tänne tarvittiin tammi-helmikuuksi perhekahvilaaan vetäjää, ajattelin, että miksipäs ei. Nyt

homma on jatkunut jo melkein vuoden, Mariliina nauraa.

– Vapaaehtoistyö on tuonut elämäni ihania ihmisiä ja uusia ystäviä. Ei tämä minulle ole työ, vaan enemmänkin harrastus.

Parhailaan MLL:n paikallisyhdistyksen hallitukseen haetaan taas uusia jäseniä. Myös muut vapaaehtoiset ovat tervetulleita mukaan toimintaan: Tapahtumiin kaivataan lisäkäsii ja mukaan mahtuu aina lisää kylävaareja ja -mummeja, jotka voisivat osallistua retkille tai tulla leikkimään tai lukemaan lasten kanssa. Jos tykkää leipomisesta, voi tulla leipomaan pullaa lasten kanssa.

– Vapaaehtoistyö on kokeilemisen arvoista. Jos vaan vähänkään kiinnostaa, tule kokeilemaan, vaikka vain kerran. Ei kukaan katso nenänvarttaan pitkin, jos haluaakin lopettaa tai vaihtaa paikkaa. Eihän sitä tiedä, mikä on oma juttu, ennen kuin kokeilee, Mariliina kannustaa.

Mariliina

Hyvä mieli ja hyvät kaverit

Naulakko on Raision seurakunnan ylläpitämä tavara- ja vaatevarasto vähävaraisille raisiolaisille. Seurakunnan diakoniatöimistöstä saatavalla tavaranhakulomakkeella Naulakosta voi hakea vaatteita ja kodintavaroita.

Naulakon hyllyt ovat jämäpissä järjestyksessä. Se on pitkälti Riitta Hellenin, Tellervo Kinusen ja muiden vapaaehtoisten ansiota. He ottavat vastaan Naulakkoon tehtäviä lahjoituksia ja auttavat avuntarvitsijoita löytämään sopivat tavarat.

– Erityisesti kattiloita ja muita keittiötarvikkeita menee paljon. Myös lasten leluja kaivataan aina. Ehdottoman tärkeää on, että lahjoitetut tavarat ovat siistejä ja ehjiä. Meillä ei ole esimerkiksi mahdollisuutta pestä ja kuivattaa pyykkejä täällä, Tellervo kertoo.

Tellervo ja Riitta ovat viihtyneet Naulakon vapaaehtoisina jo tovin. He eivät ole enää työelämässä, mutta tarmoa ja auttamisenhalua pääsee. Tellervo löysi vapaaehtoistyön, kun jäi työttömäksi muutamia vuosia ennen eläkeikää.

– Kun työ loppui, se oli kova paikka. Siksi oli hyvä, että löysin tämän vapaaehtoistyön. Kun on vielä energiaa, olisi ollut kamalaa vain jäädä kotiin ilman mitään tekemistä, Tellervo pohtii.

Myös Riitalle vapaaehtoistyö tuo kaivattua tekemistä eläkepäiviin. Vapaaehtoistyön kautta on löytynyt samanhenkistä seuraa. Molemmille on tärkeää, että vapaaehtoistyössä pääsee auttamaan konkreettisesti.

– Me rakastetaan tätä työtä. Parasta on hyvä mieli ja hyvät kaverit, Riitta ja Tellervo summaavat.

Olisiko sinulla intoa ja aikaa auttaa?

Mukaan vapaaehtoistyöhön voi lähteä kuka tahansa, joka haluaa auttaa. Jokaiselle vapaaehtoiseksi haluavalle löytyy sopiva tehtävä omien kiinnostuksenkohteiden ja soveltuvuuden mukaan. Monia tehtäviä voi tehdä silloin tällöin, mutta joihinkin tehtäviin sitoudutaan tietyksi ajanjaksoksi kerrallaan. Esimerkiksi tukihenkilötoiminnassa autettavan kannalta on hyvä, että tukihenkilö ei vaihdu jatkuvasti.

Raisiossa on tarjolla monenlaisia vapaaehtoistehtäviä, joita on koottu nettiin vapaaehtoisto.fi/raisio-sivulle. Jos netistä löytyy mielekäs vapaaehtoistyö, voi tehtävään rekisteröityä suoraan. Vapaaehtoistöitä voi myös kysellä esimerkiksi seurakunnalta tai eri liitoilta tai yhdistyksiltä.

Voit myös lahjoittaa hyvää mieltä

Ehjiä ja siistejä vaatteita ja kodintavaroita voi lahjoittaa Naulakkoon (os. Purokatu 9). Niitä vastaanotetaan torstaisin klo 10–11. Jos tämä aika ei sovi, voit soittaa diakonian puhelinpäivystykseen arki- maanantaisin klo 13–16, p. 044 7160 325.

Joulupuu-hyväntekeväisyyskeräys toteutetaan 23.11.–7.12. Joulupuun löydät K-Supermarket Raisio Centeristä ja Raision Myllyn Prismasta. Valitse kuusesta mieleinen lahjansajan kortti, hanki lahja ja kirjoita ottamaasi korttiin, mitä lahja sisältää. Kiinnitä kortti lahjaan ja tuo se Joulupuu-keräyspisteeseen 7.12. mennessä.

Hyvä Joulumieli -keräys on MLL:n ja SPR:n yhdessä Ylen kanssa toteuttama keräys kotimaan vähävaraisten lapsiperheiden hyväksi. Keräyksellä hankitaan lapsiperheille ruokalahjakortteja, joilla he voivat ostaa ruokaa joulupöytänsä. Keräys alkaa 21.11. ja jatkuu aina jouluaattoon asti. Voit lahjoittaa haluamasi summan Hyvä Joulumieli -keräykseen tilille FI33 5780 4120 0801 60, viitteellä 5429. Voit tehdä lahjoituksen myös puhelimitse, tekstiviestillä tai netissä: hyvajoulumieli.fi.

Apuvälineistä apua arkeen

Raisio liittyi 1.1.2020 Varsinais- Suomen sairaanhoitopiiriin ylläpitämään Alueelliseen apuvälinekeskukseen. Apuvälineet siirtyvät Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin omistukseen. Apuvälineen tarvitsija saa apuvälineen kuten ennenkin Terveystieteen apuvälinelainaamosta tai terveyskeskuksen asiantuntijan kautta.

Raisiolaiset saavat apuvälineitä lainaan lyhytaikaiseen (2–3 kk) tarpeeseen esimerkiksi leikkauksen yhteydessä. Tällöin voi olla yhteydessä suoraan Terveystieteen apuvälinelainaamoon. Varastossa on aina perusvälineitä, kuten kynnärsauvoja ja wc-istuimen korottajia. Ei kiireellisiä apuvälineitä tilataan ja tilattaessa apuväline saapuu lainaamoon noin 1–2 viikon kuluttua.

Apuvälineiden asiantuntija auttaa sopivan välineen löytymisessä

Oikein valittu apuväline tukee asiakkaan arkea. Apuvälineen tarpeen arvio, sovitus ja valinta ovat asiakkaan ja asiantuntijan yhteistyötä. Tällöin tarvitaan enemmän aikaa ja sovitetaan vastaanottoaika. Apuvälineiden asiantuntijoita on Raisiossa eri toimipisteissä ja jos olet esimerkiksi kotihoidon asiakas, saat avun sieltä. Näön, kuulon ja hengityksen apuvälineet hoidetaan erikoissairanhoidon erikolisaloilla. Sairaanhoitopiiriin apuvälinekeskus toimii myös Raisiossa, sairaalan yhteydessä.

Jos et tiedä mistä apua voit saada, ole yhteydessä Terveystieteen apuvälinelainaamoon, johon voit tulla ilman ajanvarausta. Jos asiaa hoitaa joku muu kuin tarvitsija itse, tarvitaan puolesta-asioinnin lupa. Tarvittaessa voidaan sopia myös muu asiointiaika.

Asiakkaan vastuu apuvälineestä

Asiakkaan tulee käyttää saamaansa apuvälinettä ohjeen mukaisesti ja sitä tulee puhdistaa ja huoltaa myös kotona. Korjauksen tarpeessa olevasta apuvälineestä tulee aina ilmoittaa siihen huoltoon, josta apuvälineen on saanut. Lainauksen tai palautuksen yhteydessä apuvälineen kuljetuksesta vastaa asiakas itse. Julkinen terveydenhuolto kuljettaa suuret apuvälineet, jotka eivät mahdu henkilöautoon. Apuväline tulee palauttaa aina puhdistettuna.

Terveystieteen apuvälinelainaamo

Juhaninkuja 3, avoinna arkisin klo 13–14
Puh. 044 7971339, puhelinaika arkisin klo 12.30–13. Apuvälineiden huolto: puh. 044 797 1481

Lisätietoa verkossa: raisio.fi/apuvälinepalvelut ja terveyskylä.fi

Influenssarokotus

on tehokkain keino suojautua influenssalta ja jälkitaudeilta

Influenssaepidemioita esiintyy joka talvi. Influenssa tarttuu toiseen henkilöön joko pisaratartuntana yskiessä ja aivastaessa tai kosketuksen kautta esimerkiksi käsien välityksellä ja niistäessä.

Influenssa alkaa tyypillisesti nopeasti nousuvalla korkealla kuumeella. Muita oireita ovat lihaskipu, päänsärky ja huonovointisuus. Lisäksi saattaa ilmaantua kuivaa yskää, kurkkukipua, nuhaa ja nenän tukkoisuutta kuten tavallisessa nuhakuumeessa. Lapsilla saattaa lisäksi esiintyä maha- ja suolisto-oireita. Terveet aikuiset toipuvat taudista yleensä 1–2 viikon levolla. Influenssalla on useita jälkitauteja, minkä lisäksi influenssa voi pahentaa perussairautta ja huonontaa toimintakykyä.

Rokote paras suoja influenssaa vastaan

Lapsilla ja työikäisillä rokote torjuu parhaimmillaan 5–8 influenssaa kymmenestä, ja ikääntyneillä jopa joka toisen. Influenssarokotukset on hyvä antaa ennen epidemian

alkua, mielellään marras-joulukuussa. Suojan syntymiseen menee rokotuksesta noin 2 viikkoa.

Influenssarokotteen saavat maksutta:

- sosiaali- ja terveydenhuollon sekä lääkehuollon henkilöstö
- raskaana olevat naiset
- kaikki 6 kuukauden - 6 vuoden ikäiset lapset
- kaikki 65 vuotta täyttäneet
- sairautensa tai hoitonsa vuoksi riskiryhmiin kuuluvat
- vakavalle influenssalle alttiiden henkilöiden lähipiiri
- varusmiespalveluksensa aloittavat miehet ja vapaaehtoisen asepalveluksen aloittavat naiset
- Henkilöt, jotka asuvat tai oleskelevat pitkäaikaisesti laitospöytäolosuhteissa.

Terveydenhoitaja, sairaanhoitaja tai lääkäri arvioi, kuuluuko rokotettava maksuttoman rokotuksen kohderyhmään. Jos henkilö ei kuulu kohderyhmään, tulee hankkia rokote itse.

Raisiossa rokotusten antaminen aloitetaan 18.11.

Raisiossa rokotusten antaminen aloitetaan 18.11.2019. Rokotuksia annetaan Raision terveysasemalla arkinen klo 8-15.30 sekä lisäksi kahtena lauantaina 23.11. ja 14.12. klo 9–15. Rokotukseen on varattava aika.

Terveysasemalla toivotaan, että rokotusaika varataan sähköisen ajanvarauksen kautta osoitteessa raisio.terveytesi.fi. Näin vältetään puhelinruuhka. Ajan saa varattua myös puhelimitse numerosta puh. 044 797 1321.

Raskaana olevat ja lapsiperheet rokotetaan omassa neuvolassa. Äitiysneuvolassa rokotteen saa raskauden seurantaan kuuluvien käyntien yhteydessä. Lastenneuvolaan varataan aika ensisijaisesti sähköisen ajanvarauksen kautta omalta terveydenhoitajalta. Kouluterveydenhuollossa terveydenhoitaja tiedottaa koulukohtaisen toimintatavan Wilman kautta.

Raision kotisairaala muuttui ympärivuorokautiseksi

Sairaalatasaista hoitoa asiakkaan kotiin

Raision kotisairaala on aloittanut toimintansa vuonna 2016 neljän sairaanhoitajan ja yhden lääkärin voimin. Kotisairaalan toiminnan tarkoituksena on tuoda vaativaa sairaalatasoista hoitoa asiakkaan kotiin. Kotisairaalan asiakkaaksi pääsee vain lääkärin läheteellä. Tyypilliset kotisairaalan asiakkaat ovat suonensisäisen antibiootihoidon,

nestehoidon tai verensiirron tarvitsevia. Osa kotisairaalan pitkäaikaisista potilaista on saattohoitopotilaita.

Yksilöllistä hoitoa moniammatillisesti

Saattohoitopotilaiden suhde kotisairaalaan on erilainen. Heidän hoitonsa suunnittelee hoitava lääkäri yhdessä potilaan ja hoitajan kanssa. Hoitosuunnitelmassa on määritelty, miten potilas haluaa itseään hoidettavan sekä potilaan tarvitsema lääkehoito. Kotisairaalan

työntekijät pyrkivät vastaamaan kotisairaalan potilaiden yksilöllisiin tarpeisiin, tekemällä moniammatillista yhteistyötä eri tahojen kanssa.

– Vuonna 2018 todettiin kotisairaalan asiakkaiden palveluiden tarpeiden olevan ympärivuorokautisia. Tällöin aloitettiin suunnitelmat toiminnan laajentamiseksi. Kotisairaalan käyntikerrat ovat kasvaneet tasaisesti joka vuosi. Raision kotisairaala muuttui ympärivuorokautiseksi 28.10.2019. Toiminnan lisäyksen myötä pystymme tarjoamaan laajemmin palveluita ja turvaamaan ympärivuorokautisen saattohoidon, kertoo vs. osastonhoitaja Piritta Berg. Muutoksen myötä kotisairaala toimii seitsemän sairaanhoitajan ja yhden lääkärin voimin.

– Kotisairaalan työyhteisö on motivoitunut työn tuomista uusista haasteista. Pyrimme tuottamaan hyvällä yhteishengellä palveluita kotisairaalan nykyisille ja tuleville potilaille, kertoo kotisairaalan sairaanhoitaja Heli Lerkki.

Korvaamaton palvelu

Raisiolainen Jorma Näkki on tuttu potilas kotisairaalaan. Hän käy kahdesti viikossa saamassa Turun yliopistollisen keskussairaalan erikoislääkärin määräämän lääkkeen. Jorma kokee Raision kotisairaalan olevan korvaamaton palvelu, joka on muuttanut hänen saamansa lääkehoidon inhimilliseksi. Hoitosarjan alkaessa hän kävi aluksi TYKS poliklinikalla saamassa lääkkeen, mutta koki matkaan liittyvät järjestelyt raskaaksi. Kuvassa vasemmalta sairaanhoitaja Marjo Helin, vs. osastonhoitaja Piritta Berg, sairaanhoitaja Heli Lerkki ja asiakas Jorma Näkki.

Viisi vuosikymmentä arkeologiaa

Turun yliopiston arkeologian oppiaine 50 vuotta

Turun yliopiston arkeologian oppiaineesta on muodostunut tärkeä kumppani Raisiolle kaupungin varhaisimman historian selvittämisessä. Yhteistyö alkoi 1980-luvun lopulla Ihalassa sijaitsevan Siirin polttokalmiston kaivauksilla. Tästä eteenpäin kaivauksia on yhteistyössä toteutettu jokaisena vuosikymmenenä. 1990-luvulla tutkittiin Siirin polttokalmistoa ja Mullin eduspellon asuinpaikkaa, 2000-luvulla Papinkallion rautakautista löytöpaikkaa ja 2010-luvulla Papinkalliota ja Jokipeltoa. Yhteistyönä toteutetut kaivaukset ovat tuoneen paljon uutta tietoa Raision rautakautisesta asutuksesta.

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 50 vuotta arkeologian professuurin perustamisesta Turun yliopistoon. Arkeologian opetus Turun yliopistossa sai alkunsa Ester ja Mauno

Vanhalinnan yliopistolle 1956 tekemästä lahjoituksesta. Vuonna 1959 perustettiin arkeologian oppiaine historian laitoksen alaisuuteen ja 1.9.1969 perustettiin arkeologian professori Turun yliopistoon. Raision museo Harkon ja Turun yliopiston arkeologian oppiaineen yhteistyössä toteuttama näyttely esittelee oppiaineen viiden vuosikymmenen tutkimustoimintaa.

Arkeologian oppiaineen kaivaustoiminta alkoi Ester ja Mauno Vanhalinnan toiveiden mukaisesti Liedon Vanhalinnan linnavuorelta vuonna 1957. Vuosikymmenten kuluessa tehdyt kaivaukset ovat palvelleet niin tutkimusta kuin opetusta. Ne ovat myös kartuttaneet arkeologista kokoelmaa, jonka perustamiseen oppiaine sai luvan muinaistieteelliseltä toimikunnalta vuonna 1970. Kokoelma ja siihen

talletetut esineet ovat pääosassa Harkossa esillä olevassa näyttelyssä.

Turun yliopiston arkeologian oppiaineen tutkimusta esittelevä seminaari järjestetään Raision kaupungintalolla lauantaina 7.12.2019 klo 10 alkaen. Seminaarin yhteydessä pidetään myös näyttelyn avajaiset. Ilmoittautumiset seminaariin 30.11. mennessä Harkkoon (044-7971014 tai jari.narainen@raisio.fi).

Näyttely on esillä Raision kaupungintalolla 8.12.2019 – 9.2.2020.

Avoinna:

8.–31.12.2019

ti-pe klo 10–16

su 8.12. klo 12–15

2.1.–9.2.2010

ti-pe klo 10–16,

la-su klo 12–15

Jatkuva haku auki ympäri vuoden.
Yhteishaku nuorille ja ilman tutkintoa
oleville 18.2.- 10.3.2020.

Jatkuva haku, joustava aloitus
www.raseko.fi/jatkuva-haku

ARVOSTA AMMATTIA. HANKI OSAAMISTA RASEKOSTA.

PERUSTUTKINNOT NUORILLE JA ALAN VAIHTAJILLE esim. artesaani ♦ ajoneuvoasentaja ♦ kodinhuoltaja ♦ kokki ♦ levyseppähitsaaja ♦ lähihoitaja ♦ matkailupalvelujen tuottaja ♦ merkonomi ♦ muotiasistentti ♦ parturi ♦ tarjoilija **Tutkinnon osat osaamisen laajentamiseen.**

AMMATTITUTKINNOT ALALLA JO TYÖSKENTELEVÄLLE, MYÖS ALAN VAIHTAJILLE esim. henkilökohtainen avustaja ♦ liiketoiminta (myyntityö, sihteeripalvelut, taloushallinto, markkinointiasistentti, visuaalinen markkinointi) ♦ lähiesi- miestyö ♦ matkailuala ♦ puhtaus- ja kiinteistöpalvelut ♦ ruokapalvelut ♦ tekstiili- ja muotiala **Tutkinnon osat ammattitaidon syventämiseen.**

ERIKOISAMMATTITUTKINNOT, KUN HALUAT KEHITTÄÄ OMAA TAI YRITYKSEN TOIMINTAA esim. erityisruokavaliop- palvelut ♦ johtaminen ja yritysjohtaminen ♦ mielenterveys- ja päihdetyö ♦ taideteollisuusala ♦ tuotekehitystyö ♦ vanhustyö **Tutkinnon osat erityisosaamisen hankkimiseen.**

Raseko Raision seudun koulutuskuntayhtymä | www.raseko.fi | haku@raseko.fi | puh. 02 437 7500

Kuva: Petri Kipinä

Petri Kipinä ottaa ilmeikkäitä ja vauhdikkaita rock-valokuvia

Turkulainen Petri Kipinä ripustaa Kirjastotalon toisen kerroksen näyttelytilaan marraskuun alussa rockvalokuvanäyttelyn *Valitut Kipinät*. Hän kuvaa sivutyönään kotimaisia festareita ja isojen artistien konsertteja. Näyttelyssä rokkavat esimerkiksi Bruce Springsteen, Kiss, Tarja Turunen ja Anna Abreu.

Petri Kipinä on kuvannut rockmuusikoita koko 2000-luvun. Ensimmäiset kuvat julkaistiin edesmenneen Sue-lehden nettisivuilla. Nykyisin hän kuvaa Mesta.net-sivustolle. Aluksi keikoilla oli mukana toimittaja.

”Myöhemmin aloin myös kirjoittaa keikkaraportteja ja pidän siitäkin suunnattomasti. Päävastuu raportoimisesta onkin siirtynyt

minulle. Palaute teksteistä ja kuvista on ollut mukavan positiivista”, Petri Kipinä kertoo.

Kuva välittää tunteen ja tilanteen

Kipinän mielestä hyvä rockvalokuva on sellainen, josta katsojalle välittyy esiintyjän tunne ja tilanne keikalla.

”Hyvä ilme tai ele pitäisi saada vangittua. Kuva toimii, kun siinä on vauhtia. Jos esiintyjä vain pönöttää mikittelineen takana tummissa vaatteissa tummaa taustaa vasten, on todella vaikeaa ottaa kunnan kuvaa.”

”Kuvan raja-alue on myös tärkeää. Minulle on sanottu, että rajaan kuvan hyvin jo kuvaustilanteessa. Tykkään lähikuvista ja vauhdikkaista poseerauksista. Välillä sitä

huomaa ottaneensa parhaan kuvan ihan vahingossa.”

Vaikeinta rockkuvaajalle on reagoida riittävän nopeasti. ”Sitä oikeaa hetkeä tai oikeaa liikettä on turha odotella liian pitkään. On parempi vähän ennakoita tai kuvata sarjatulella. Tilanne menee ohi niin nopeasti”, Kipinä pohtii.

Se paras kuva on Petri Kipinältä vielä ottamatta. Siksi hän haluaisi olla kuvaajana vieläkin nopeampi, vieläkin rohkeampi.

Petri Kipinä työskentelee erikoiskirjasto-virkailijana Turun kaupunginkirjaston musiikkitoiminnassa. *Valitut Kipinät* on kiertänyt useissa kirjastoissa Helsingissä ja Turun seudulla. Raisiossa näyttely on esillä marraskuun alusta joulukuun loppuun.

Ilmaisia elokuvia aina mukana

Uusi, monipuolinen videopalvelu *Kirjastokino* on kokeiltavana Vaski-kirjastoissa maaliskuun loppuun saakka. Videopalvelu sisältää runsaasti elokuvia, lyhytelokuvia, harraste-videoita ja dokumentteja.

Alkuvaiheessa *Kirjastokinossa* on yli 500 elokuvaa. Kokeilun aikana sisältöä laajennetaan ja päivitetään.

Elokuvia voi katsoa ilmaiseksi ja rajoituksetta. Filmejä ja dokumentteja on helppo hakea tai selailla valmiista kategorioista.

Kirjautumiseen tarvitaan Vaski-kirjastokortti ja siihen liitetty nelinumeroinen PIN-koodi. Palvelu on osoitteessa kirjastokino.fi ja se toimii tietokoneissa, tableteissa ja matkapuhelimissa.

Tutustu *Kirjastokinoon* jo tänään! Tarjolla on katsottavaa myös lapsille.

Annathan myös palautetta *Kirjastokinosta* Vaski-verkkokirjaston Palaute-toiminnon kautta.

Kuva: Tiuku Pennola

Voimauttavia valokuvia alakuloisista äideistä

Helsinkiläisen Tiuku Pennolan valokuvanäyttely *Kuka tabansa äiti* on tarina synnytyksen jälkeisestä masennuksesta ja siitä selviämisestä.

Näyttelyyn on kuvattu yksitoista äitiä, jotka ovat parantumassa tai parantuneet masennuksesta. Vaikka lapsen syntymä olisi odotettu ja iloinen asia, elämään vauvan kanssa liittyy raskaita hetkiä ja joskus myös toivottomuuden tunnetta.

Näyttelyn kuvien avulla on haluttu hälventää synnytyksen jälkeiseen masennukseen liittyviä ennakkoluuloja ja häpeää. Kuvat otettiin voimauttavan valokuvauksen metodilla, jotta se olisi myös äideille voimaa tuottava, vuorovaikutuksellinen, luottamusta herättävä ja mukava prosessi.

Näyttely on esillä Aulagalleriassa 2–15.12. Sen järjestää Äimä ry.

Lasten teemalauantait jatkuvat

Joulukuun teemalauantai on asiakkaiden toivoma *Smurffidisko*. Smurffimusiikki valtaa korvakäytävät 14.12. klo 10–13.

Nyt on aika laittaa jalalla koreasti ja tulla bailaamaan parhaiden Smurffi-hittien tahtiin Martinsaliin. Lisäksi voi lastenosastolla askarrella pinssejä ja piirustaa värityskuvien parissa. Kuten aina, kirjaston puolelta löytyy runsaasti teemaan sopivaa lainattavaa.

Tammikuun teemalauantain 11.1. klo 10–13 otsikkona on *Ruutujen lumo*. Päivä on tarkoitettu sekä lapsille että vanhemmille ja sen aikana keskitytään etenkin digitaaliseen mediaan.

Miten erilaiset verkkoympäristöt toimivat? Mikä digitaalisissa medioissa kouluttaa? Mikä on sopiva ruutu-aika?

Martinsalissa on luentoja aiheesta klo 10 alkaen. Lapsille järjestetään omaa puuhaa lastenosastolla. Ohjelmaa suunnitellaan yhteistyössä Mannerheimin lastensuojeluliiton kanssa.

Aulagallerian helmikuun näyttely on Open Art. Kuva: Maritti Laaksonen

Kirjastossa kisallaan Kolmivelho- turnajaisissa!

Maagiset voimat riehuvat vapaana Kirjastotalossa torstaina 6.2. klo 16–19, kun teemanä on Harry Potter -kirjasarjasta tuttu Kolmivelhoturnajaiset! Uskallatko laittaa nimesi liekehtivään pikariin?

Kirjastotalo muuttuu illan ajaksi taikojen temmelyskentäksi. Luvassa on monenlaista puuhailtavaa askartelusta kirjoista tuttuihin kisailuihin. Ole varuillasi, ties vaikka joutuisit nokikkain lohikäärmeen kanssa!

Tapahtuma on osa kansainvälistä Harry Potter Reads -päivää, jolloin koulut, kirjastot ja kirjakaupat ympäri maailman järjestävät tekemistä aiheeseen liittyen. Tavoitteena on järjestää ikimuistoinen ilta sarjan faneille ja

innostaa uusia lukijoita tarttumaan kirjaan.

J.K. Rowlingin luoma Harry Potter -sarja on yksi maailman menestyneimmistä kirjasarjoista. Varsinainen sarja koostuu seitsemästä kirjasta, joiden lisäksi on tehty muutamia erikoiskirjoja. Kolmivelhoturnajaiset esiintyy sarjan neljännessä osassa *Harry Potter ja liekehtivä pikari*.

Kolmivelhoturnajaisien järjestelyissä ovat mukana myös Nuoriso- ja liikuntapalvelut.

Tervetuloa kaikki noidat, velhot ja jästit!

Elokuviin kirjastoon!

Tuntematon mestari (S)

Eläkeiän reippaasti ylittänyt Olavi (Heikki Nousiainen) on helsinkiläinen taidekauppias, jonka kivijalkaliikkeen bisnes ei voi hyvin. Kuvataide on Olaville intohimo ja hän haluaisi tehdä vielä yhden kunnan kaupan. Klaus Härö kuvaa hienosti taidemaailman ja pienyrityksen sekä rikkinaisen perheen ongelmia. Elokuva näyttää Helsingin sykkädyttävän kauniina ja romanttisena, mutta samalla kontrasteja heijastavana kaupunkina, jolla on kaksi puolta.

• *Päiväkiino ti 10.12. klo 13*

• *Illakiino ti 10.12. klo 18*

Stan & Ollie (S)

Stan & Ollie kuvaa koomikkopari Oliver Hardyn ja Stan Laurelin yhteistyön viimeisiä vaiheita, vuoden 1953 teatterikiertuetta Isossa-Britanniassa ja Irlannissa. Suuruuden ajat ovat jo takana, ja vanhuus alkaa painaa

erityisesti Hardya. Vaikka elokuvassa on melankolinen vire, uran loppuvaiheessakin Ohukaisella ja Paksukaisella on yhä taito saada yleisö puolelleen ja salit täyteen naurua.

• *Päiväkiino ti 21.1. klo 13*

• *Illakiino ti 21.1. klo 18*

Ihmisen osa (K12)

Kari Hotakaisen kirjaan perustuvan Ihmisen osan päähenkilönä loistaa Hannu-Pekka Björkman, joka sai roolistaan Jussin. Elokuvan muutkin näyttelijät ovat erinomaisia. Pääosassa on konkurssin tehnyt Pekka Malmikunnas, joka pitää tiukasti kovan bisnesmiehen kulissia pystyssä. Vanhemmat (Leena Uotila, Asko Sarkola) eivät oikein pysy kärryillä lastensa elämästä ja siskotkin (Ria Kataja, Armi Toivanen) piilottelevat salaisuuksiaan.

• *Päiväkiino ti 11.2. klo 13*

• *Illakiino ti 11.2. klo 18*

Liput teatteriklassikoihin

Don Juan

pe 13.3. klo 19, Turun kaupunginteatteri

Tuhoisa sarjahurmaaja Don Juan liihottelee 1600-luvulta suoraan meidän aikaamme. Holtiton barokkikukko viettelee ja hylkää naisia pakonomaisesti. Hän jättää jälkeensä lohduttomia sydämiä ja epätoivoisia velkojia.

Molièren klassikkokomedian Don Juanille mikään ei ole pyhää, ei edes isän rakkaus. Pasi Lampelan ohjaamassa esityksessä on vauhdikkaita käänteitä, säkenöivää dialogia, fyysistä komediaa ja hillittömiä hahmoja.

Karnevalistinen meno tempaa mukaansa, mutta näytelmä herättää myös puntaroimaan ihmisen valintojen ja tekojen seurauksia. Don Juan ei kadu, mutta kerran hänkin saa luokseen viimeisen vieraansa

• Liput 36,50 | 34 | 23 euroa

• Ilmoittautumiset 6.2. mennessä.

Niskavuoren nuori emäntä

pe 20.3. klo 19, Turun kaupunginteatteri

Niskavuoren nuori emäntä on Hella Wuolijoen näytelmä vuodelta 1940 ja se näyttää uudenlaisen kuvan Suomen naisista. Niskavuorella kaapin paikan määrää emäntä, miehet jäävät pelinappuloiksi.

Metsä on Niskavuoren tilan kasvavan vaurauden perusta. Puita kaadetaan helanpesään, entistä isomman talon rakennustarpeiksi ja teollisuuden loputtomaan nieluun.

Rahan lisääntyessä myös sen kuristusote ihmisistä kasvaa: Niskavuoren talossa ollaan siinä pisteessä, että kaikki lasketaan rahassa. Ihmisten tunteet, halut ja tahto tukahdutetaan tilan edun nimissä.

Klassikkoteoksesta on luvassa oopperamaisen näyttävä modernisointi, jonka ohjaa Susanna Airaksinen. Hän tekee näytelmästä kohtuuttoman ja melodramattisen tahtojen taistelun. Loviisana loistaa Minna Hämäläinen.

• Liput 43,50 | 41 | 25 euroa

• Ilmoittautumiset 17.2. mennessä.

Sitovat lippuvaraukset Palvelupisteeseen
puh. 044 7971463/kirjasto@raisio.fi

Kuva: Päivi Aalto

Perinteistä Kirjastotalon joulunavausta vietetään

keskiviikkona 27.11. klo 16–19. Tervetuloa!

Vihreä sormenjälki kirjastolle

Raision kaupunginkirjasto on mukana kansainvälisessä *My Green Identity* -hankkeessa, jossa kirjastot verkostoituvat yhteistyökumppaneiden kanssa etsiäkseen keinoja toimia ilmastonmuutosta vastaan. Tavoitteena on tehdä mustasta hiilijalanjäljestä vihreä sormenjälki: etsiä yhdessä vihreää työtettä ja kestäväää elämäntapaa.

My Green Identity -hankkeessa on mukana kuusi maata ja 18 kumppania Pohjoismaista ja Baltiasta. Hanketta koordinoi Turun kaupunginkirjasto ja rahoittaa Pohjoismaisen

ministerineuvoston Nordplus Adult 2019 -ohjelma.

Tavoitteena on luoda ja vahvistaa kirjastojen mahdollisuuksia ja roolia ilmastonmuutoksen torjumisessa sekä kestävään kehityksen edistämiseksi. Käytännössä kirjastot järjestävät erilaisia kokeiluja ja tapahtumia.

Hanke alkoi 1.9.2019 ja päättyy 30.9.2020. Ensimmäinen tapaaminen oli syyskuussa Viinassa, Liettuassa. Helmikuussa kokoontaan Turun kaupunginkirjastossa ja syyskuussa 2020 Vaggerydin kirjastossa Ruotsissa.

Mustavalkoisia mielenmaisemia Aulagalleriassa tammikuussa

Anniina Ukkosen näyttely *Mielenmaisemia ja muotokuvia* rakentuu mustavalkoisista kinaofilmi-vedoksista ja polaroid-valokuvista vuosilta 2018–2019.

Ukkonen (s. 1982) on turkulainen itseoppinut valokuvataiteilija. Valokuvat ja kuvaaminen ovat lapsesta asti kiehtoneet häntä, mutta noin kaksi vuotta sitten hän alkoi tosissaan keskittyä valokuvaamiseen ja taiteen tekemisen prosessiin.

”Töissäni pyrin rajapinnoille, käsittelemään ikuisia metafysisiä kysymyksiä, jotka ovat aina kiehtoneet ihmisiä ja ovat

edelleen ajankohtaisia”, Anniina Ukkonen luonnehtii.

”Mielenmaisema on aina katsojan ja kirkijan oma tulkinta yleisesti todellisuudeksi mielletystä, ja juuri tämä mysteeri on yksi keskeinen elementti teoksissa.”

Anniina Ukkonen työskentelee kotonaan Turun Pernossa, jossa hänellä on oma studio ja pimiö. *Mielenmaisemia ja muotokuvia* -näyttely on esillä Aulagalleriassa 8.–29.1.

Kuva: Anniina Ukkonen

Kirafissa luetaan esikoisia

ti 3.12. klo 17 Yaa Gyasi: Matkalla kotiin

Gyasi kirjoittaa sukutarinaa: toisilleen vieraat siskopuolet päätyvät orjalinnitukseen, toinen brittivirkamiehen vaimoksi, toinen myytäväksi. Samalla kertomus haarautuu Yhdysvaltoihin ja Ghanaan. Kirjassa on julmuutta, katkeruutta ja sortoa, silti tarina etenee kohti nykyaikaa ja vapautta.

ti 14.1. klo 17 Noora Vallinkoski: Perno Mega City

Vallinkoski piirtää armottoman selkeää kuvaa työläisperheen elämästä Turun Pernon lähion korkeimmassa kerrostalossa. Kertoja on tytär Hanna. Punaiselta hetekaltaan sääntöjä lateleva äiti jankuttaa, ettei koskaan pidä luulla olevansa parempi kuin muut. Hanna ei käsitä, miten se onnistuisi, kun hän ei tunne olevansa edes samalla tasolla.

ti 11.2. klo 17 Édouard Louis: Ei enää Eddy

Louis on oikealta nimeltään Eddy Bellegueule (Söpöliini), kuten romaaninsa päähenkilökin. Hänen käytöksensä ja olemuksensa provosoi lapsissa ja aikuisissa homofobiaa. Suvaitsemattomuutta kuvaava 21-vuotiaan kirjailijan teos oli arvostelumenestys ja nostatti kiivaan poliittisen keskustelun.

AUKIOLOAJAT

ma-to klo 10–19
pe klo 10–16
la klo 10–14

Lehtiosasto lisäksi
su klo 11–14

Poikkeukset

to 5.12. klo 10–16 (arkkipyhäaatto)
pe 6.12. suljettu (itsenäisyyspäivä)
ma 23.12. klo 10–16 (arkkipyhäaatto)
ti-to 24.–26.12. suljettu (joulun)
ti 31.12. klo 10–16 (arkkipyhäaatto)
ke 1.1. suljettu (uudenvuodenpäivä)
ma 6.1. suljettu (loppiainen)

à la Altti Koivisto

Mirage vuonna 1974 Raisio-päivillä. Vas. Hannu Kankonen, Heikki Kankonen, Jukka Sillanpää, Ilkka Lavonen ja Teijo Räsänen. (Raision kirjaston kotiseutukokoelma)

Mirage – Raision ensimmäinen rockyhtye

Happy Bee

1960-luvun puolivälissä neljä Raision yhteiskoulun oppilasta, Teijo Räsänen, Pauli Tuomi, Jorma Vilen ja Pekka Korhonen, perustivat bändin ja alkoivat harjoitella soittamista Pauli Tuomen kotona saunakamarissa ja myöhemmin Raision yhteiskoululla. Yhtyeeseen liittyi sen loppuajoina vielä viides yhteiskoulun oppilas Hannu Kankonen. Nimi bändille löytyi appelsiinilaatikon kyljessä olleesta värikkästä tarrasta, jossa oli mehiläisen kuva ja teksti Happy Bee.

Mirage

Vuonna 1968 Pauli Tuomen tilalle tuli laulajaksi Ilkka Lavonen. Kokoonpanomuutoksen yhteydessä yhtyeen uudeksi nimeksi tuli Mirage. Raision nuoriso- ja raittiustyön ohjaajan Kauko Kruskopfin ja Hannu Kaukosen isän opettaja Aulis Kaukosen avustuksella yhtye sai harjoittelutilan tyhjilleen jääneestä Mahittulan koulusta.

Mirage esiintyi tähän aikaan koulu- ja oppilaitosbileissä Raisiossa, Naantalissa ja Turussa. Mahittulan koulu remontoitiin vuonna 1969 nuorisokahvilaksi, jonka avajaisissa yhtye tietysti esiintyi.

Basisti Pekka Korhosen kesätyöpaikka Jorma Käkelän tanssiyhtyeessä vuonna 1968 poiki Miragelle lisää keikkoja, sillä

yhtyettä alkoi myydä legendaarisen Tappi Suojasen ohjelmatoimisto. Raisiolaisyhtye soitti mm. Pentti-Oskari Kankaan Seitsemän seinähullun veljeksien taukobändinä. Tässä vaiheessa Turun seudun koulubileet jäivät taakse, ja Mirage teki keikkoja tanssilavoilla lähes joka viikonloppu, kaukaisimpana esiintymispaikkana Kokkola.

Ilkka Lavonen & Mirage

Armeija tuli merkitsemään Miragen toiminnalle pitkää taukoa 1970-luvun alkupuolella, koska soittajat suorittavat asevelvollisuutensa eri aikoina. Yhtyeen tarina jatkui nimellä Ilkka Lavonen & Mirage vuosina 1974 ja -75, jolloin sen kokoonpanoon kuuluivat Hannu ja Heikki Kankonen, Jukka Sillanpää, Teijo Räsänen ja Ilkka Lavonen. Mahittulan nuorisodiskon uusittujen tilojen avajaisissa syksyllä 1975 kuultiin viimeisen kerran alkuperäisen Miragen, Kaukosen ja Räsänen (kitarat), Korhonen (basso), Vilen (rummut) ja Lavonen (laulu), soittoa.

Miragen ohjelmisto oli koko sen toiminnan ajan bluespohjaista rockia. He tulivat tunnetuiksi mm. Spencer Davis Groupin, Creamin, Freen, Fleetwood Macin ja John Mayallin Bluesbreakersien sävellysten tuloksijoina unohtamatta Hannu Kaukosen omia sävellyksiä.

ALKAVIA KURSSEJA

KIELET

Suomen alkeet, päiväkurssi

7.1. - 2.4. (24 t) 29 €/opintopöytä
Opitaan selviytymään suomen kielellä erilaisissa asioimis- ja viestintätilanteissa. Ti 10 - 11.30 Kokinvuoren seurakuntakoti.

Suomen alkeet, iltakurssi - Finnish for Beginners 2

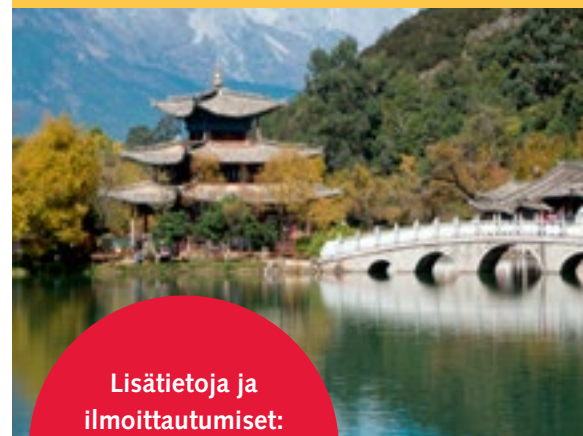
15.1. - 8.4. (24 t) 29 €/opintopöytä
Tutustumme suomen kielen alkeisiin monipuolisten harjoitusten avulla. Tavoitteena on arkisista tilanteista selviytyminen suomeksi. Apukielenä englanti. Ke 16.45 - 18.15 Lukio. You will learn the basics of everyday Finnish. The language of instruction is Finnish, aid language English.

Italian maakuntaseikkailua ja kielen kertausta

7.1. - 31.3. (24 t) 29 €
Tervetuloa nojatuolimatkalta Italian maakuntiin ja kertaamaan ihanaa italian kieltä! Tutustumme joka kerralla johonkin Italian 20:stä maakunnasta ja kertaamme kielen keskeisiä rakenteita. Soveltuu vähintään alkeet hallitseville. Opettajan materiaali. Ti 16.30 - 18 Lukio.

Mandariinikiina, alkeet

9.1. - 2.4. (24 t) 29 €
Opitaan mandariinikiinan eli kiinan yleis-kielen alkeita. Keskitytään sekä lukemaan, kirjoittamaan, kuuntelemaan että puhumaan kiinaa matalalla kynnyksellä, rauhassa edeten. To 17 - 18.30 Lukio.

Lisätietoja ja
ilmoittautumiset:
www.raisio.fi/opisto
tai 044 797 1266

RAISIO-OPISTO

KOTITALOUS

Unelmien Italia - italian kieltä, kulttuuria ja kokkailua!

13.1. - 23.3. (30 t) 35 €

Opimme hieman italian alkeita, teemme italialaista ruokaa ja perehdymme italialaisen kulttuurin eri osa-alueisiin, mm. tapakulttuuriin, juhlapyyhiin ja taiteeseen. Kahdella kerralla oppitunti pidetään kotitalousluokassa kokkaillen, muilla kerroilla opiskelemme tavallisessa luokassa kieltä ja perehdymme kulttuuriin. Ma 17.15 - 21 Lukio.

Luonnon vitamiinit pakastimesta hyötykäyttöön

29.1. - 12.2. (9 t) 23 €

Kesällä ja syksyllä keräsit luonnosta sieniä ja marjoja pakastimeen?

Marjoista ja sienistä saat maukkaita ja terveellisiä välipaloja,

alku-, pää- ja jälkiruokia - päivitä ohjeesi ja kerää niistä parhaat jokapäiväiseen käyttöön!

Käytetään raaka-aineina erityisesti itse kerättyjä marjoja, oman puutarhan omenoita, raparperia ja sieniä sekä pakastettuna että kuivattuna. Ke 17.30 - 19.45 Vaisaaren koulu.

KÄDEN TAIDOT

Joulu uuteen loistoon!

23. - 24.11. (12 t) 26 €

Herätä vanhat joulupallosi uuteen loistoon helmillä koristellen, maalaten, kranseja tehden. La, su 10 - 15 Lukio.

Käppypitsiä ja needletting

7. - 21.1. (9 t) 21 €

Käppypitsin alkeet ensin neulalla ja sitten kävyllä. Jos osaat luoda neuleeseen alkusilmukat, osaat tehdä neulalla käppypitsiäkin! Ohjaajan sivut: madeinnummila.fi. Ti 17 - 19.15 Vaisaaren koulu.

Designtakki farkuista

17. - 19.1. (16 t) 30 €

Muunnamme vanhat farkut oman näköiseksi takiksi! Tällä kertaa emme kangistu kaavoihin vaan välttelemme kaavoja viimeiseen asti. Pe 17 - 18.30, la-su 9 - 15 Vaisaaren koulu.

Japanilainen punontatekniikka kumihi-mo: nauhasomisteita vöiksi, koruiksi tai koristeiksi

28.1. - 11.2. (9 t) 21 €

Vaahtomuovisten levyjen avulla voit tehdä pyöreää tai litteää nauhaa, joka sopii käytettäväksi vyönä, koruna tai vaikkapa vaatteiden koristelussa. Ti 17 - 19.15 Vaisaaren koulu.

LIIKUNTA JA TERVEYS

Kehonhallinta ja venyttely

25.11. - 9.12. (6 t) 29 €

Pilates- ja syvävenytystyyppisillä harjoituksilla tavoitteena on koko kehon hallinnan ja liikkuvuuden sekä lihastasapainon parantaminen. Pitkät, rauhalliset venyttelyt. Ma 16.30 - 18 ja 18 - 19.30 Tikanmaan koulu.

Hulvelan vesijumppa

7.1. - 31.3. (12 t) 33 €

Rauhallista ja tehokasta vesiliikuntaa eläkkeellä oleville naisille. Sopii myös nivelvaivoista kärsiville ja vähän liikkuneille. Hulvelan uintimaksu 2,5 €/krt. Ti 11.15 - 12 Hulvelan palvelukeskus.

Joogaa aloittelijoille

11.1. - 4.4. (24 t) 43 €

Lempää joogaharjoittelua - kohti kehon ja mielen syvempää tuntemista: jooga-asentojen, oikeanlaisen hengittämisen ja keskittymisen kautta voi löytyä tasapainoinen keho ja rauhallinen mieli (hatha-jooga). La 11.30 - 13 Kuloisten koulu.

Jumppaa ja venytyksiä kasvoille, notkutta niskalle

16. - 30.1. (9 t) 21 €

Kasvojen lihakset kaipaavat yhtä lailla liikuntaa ja lihaskuntoa kuin muutkin kehon osat. Ensimmäisen kerran kasvojumppa ja venytykset sopivat kaikille, mutta erityisesti äänenkäytön ammattilaisille, bruksaajille ja pääsärystä kärsiville. Toisella kerralla tehdään niskaa vetreyttäviä liikkeitä ja venytyksiä, opetellaan käsittelemään kipupisteitä ja ren-

touuttamaan niskaa. Kolmannella kerralla opitaan intialaista päähierontaa. To 17 - 19.15 Lukio.

TIETOTEKNIikka

Facebook

6.1. - 3.2. (8 t) 26 €

Profiili, aikajana, toimintaloki, kaveripyyntö, ryhmä? Yksityisyysasetuksetkin askarruttavat, uskallanko julkaista vai en, mitä kukakin näkee ja miksi? Opitaan Facebookin peruskäyttö, etsitään itselle sopivaa asiasisältöä ja käydään läpi yksityisyysasetukset. Ma 11 - 12.30 Kirjasto.

Esitteet ja kokousasiakirjat helposti!

9.1. - 5.3. (16 t) 26 €

Tarvitsetko tekstinkäsittelyn perustaitoja esimerkiksi yhdistyksessä, järjestössä, harastustoiminnassa tai työpaikalla? Opimme laatimaan kokouskutsut, pöytäkirjat, toimintakertomukset: kirjoitamme ja muokkaamme perustekstiä, lisäämme tekstin joukkoon kuvia ja käsittelemme kuvia osana tekstidokumenttia sekä perehdymme standardien mukaiseen asiakirjojen kirjoittamiseen. Sopii aloittelijoille. Oma kannettava (ja Word) mukaan. To 16 - 17.30 Lukio.

MUUT KURSSIT

Saaristolaiukurssi

8.1. - 1.4. (36 t) 53 €

Suomen Navigaatioliiton saaristolaiuritutkintoon valmistava peruskurssi. Opitaan mm. merimerkit, merikartan lukeminen, kompassin käyttö ja merenkulun säännöt. Mahdollisuus suorittaa saaristolaiuritutkinto. Ke 17.30 - 20 Lukio.

Maalauskurssi - inspiraationa Henri Rousseau

19.1. - 1.3. (20 t) 44 €

Kiinnostaako ranskalaisen naivistin Henri Rousseau elämä ja taide? Tutustumme Henri Rousseau taiteeseen, josta löytyy kaikkea viidakon eläimistä Eiffelin torniin. Rentoutta etsitään musiikkimaalauksen kautta. Su 14.15 - 17.15 Lukio.

Raision kaupungin liikuntapalvelut palvelee Nuoli-palvelupisteessä (Kirjastotalo, Eeronkuja 2) ma-to klo 10–19 ja pe klo 10–16 puh. 044 797 2217 liikuntapalvelut@raisio.fi www.raisio.fi/liikunta

Kerttulan liikuntahalli

Kisakatu 4, 21200 Raisio, puh. 02 434 3364 kerttulan.liikuntahalli@raisio.fi

Poikkeuksia aukioloajoissa

- 6.12. suljettu
- 23.–26.12. suljettu
- 31.12.–1.1. suljettu
- 6.1. suljettu

Sulkapallovuoroja

Kerttulan liikuntahallilla on vapaita sulkapallovuoroja. Vapaat vuorot Raision kaupungin verkkopalvelussa www.raisio.fi > Liikunta ja ulkoilu > Liikuntatilojen ajanvarausohjelma. Varaukset Kerttulan liikuntahallilta puh. (02) 434 3364 tai kerttulan.liikuntahalli@raisio.fi

Muutoksia koulujen liikuntasalien harjoitusvuoroajoissa joulun aikaan

Harjoitusvuorot koulujen liikuntasaleissa peruutetaan 24.12. ja 25.12. sekä 31.12. ja 1.1. Lisäksi vuoroja voidaan peruuttaa koulujen joulujuhlien vuoksi. Peruutuksista ilmoitetaan koulujen ilmoitustauluilla.

Talvea odotellessa

Lunta saadaan entistä pienemmällä pakkasilla

Raisiossa ollaan varauduttu ilmastonmuutoksen vaikutuksiin varmistamalla talven tuloa. Kerttulan Liikuntakeskuksessa on lumetusalueen yhteyteen syksyn aikana nousut lumetusveden jäähdystysjärjestelmä.

Jäähdystystorniksi kutsuttu laitteisto alkaa jäähdyttämään vettä, kun ilman lämpötila on kylmempi kuin veden. Tornin jäähdystyskapasiteetti on n. 30 m³/h. Veden lämpötila laskee pakkasesta riippuen 1–3 asteeseen. Jäähtyminen perustuu vastavirtaperiaatteen: vesi valuu kennostoja pitkin pisaroina alaspäin ja kylmää ilmaa ohjataan vettä vastaan alhaalta ylöspäin. Kylmä ilma siis jäähdyttää pisarat. Jäähdytetty vesi pumpataan paineenkorotuspumpulle ja sieltä lumitykeille. Kylmempi vesi mahdollistaa lumettamisen pienemmällä pakkasella. Peruseriaate lumen tekemisessä on että ilman ja veden yhteenlaskettu lämpötila pitää olla miinusmerkinen että lunta alkaa tulemaan.

Tuo kaikki mahdollistaa riittävän kuivan lumen tekemisen n. – 4–5 asteen pakka-

sessä, kun se on aiemmin vaatinut n. – 7–8 astetta. Pakkasan lisäksi tarvitaan otolliset ilmankosteusolosuhteet. Latupohjien tulee olla myös jäässä, että maa ei sulata altapäin levitettävää lunta. Jäähdystystornin toimittaja on nykyään raisiolainen Lumident Oy.

Kerttulassa on myös tehostettu lumen muokkaamista hiihtoväyläksi. Uusi latukone on käytössä tuleville lumetuksille. Vanha hyvin palvellut latukone on päivitetty nykyajan tekniikalla. Kone on suomalaisiin tarpeisiin tehty PistenBully Paana. Latukoneen toimittaja on Kessu Oy.

Uskomme, että nämä investoinnit palvelevat hyvin aktiivisia talviliikkuja. Lumetuksesta ja latujen kunnossapidosta syntyvät kustannukset ovat pieniä, kun huomioidaan se käyttäjien ja hiihdettyjen kierrosten määrä, jota näillä saadaan aikaan. Kuntoradalle ja -portaisiin saadaan myös laskurit, joilla voidaan seurata tarkemmin olosuhteiden käyttömääriä.

Laduille ja ulkojaille

Luistelukentät

Kenttien jäädytys aloitetaan olosuhteiden salliessa Vaisaaren koulukeskuksen kentistä ja sen jälkeen ovat vuorossa muiden koulujen kentät:

- Ihalan koulun kenttä
- Kaanaan koulun kenttä
- Kerttulan koulun kenttä
- Konsan koulun kenttä
- Kuloisten kenttä
- Raikulan kenttä (Friisilän koulu)
- Tahvion koulun kenttä
- Tikanmaan kenttä (Tikanmaan koulu)

Seuraaville kentille varataan jäädyttämistä varten vesiletkut ym. tarvikkeet, jos asukkaat itse hoitavat jäädytyksen:

- Jaakkolan kenttä
- Järviiniityn kenttä
- Krookilan kenttä
- Lausmäen kenttä
- Maksilan kenttä (Kuninkoja)
- Pääskysenpesän kenttä
- Petäsmäen kenttä

Seuraa tilannetta netistä: raisio.fi/ulkojaa

Hiihtoladut

Alkavana talvena ylläpidetään lumiolosuhteista riippuen Kerttulan n. 4 km:n valaistun kuntoradan latu. Lumetus tapahtuu osa kerrallaan, kun maapohja on jäänyt ja ennustettu pakkasjakso on useamman viikon mittainen.

Muiden latuverkkojen lumetus on riippuvainen luonnon lumitilanteesta:

- Petäsmäen kuntorata n. 1,5 km, valaistu
- Kerttula–Petäsmäki yhdyslatu, valaistu
- Petäsmäki–Pähkinämäki
- Hepokankare–Vetikon ulkoilureitti n. 3,5 km, valaistu. Tämän reitin kunnossapidosta vastaa Turun kaupunki.
- Lyhyitä latuja tehdään koulujen yhteyteen.

Seuraa tilannetta netistä: raisio.fi/hiihtoladut

Turun seudun hiihto- ja luistelumahdollisuudet löytyvät netistä: liiku.fi/ulos

Uusi jäähdystystorni mahdollistaa kaivan lumen tekemisen n. -4-5 asteen pakkasessa.

Hae Raision kaupungin urheiluvalmennusstipendiä

Urheiluvalmennusstipendit nuorille alle 25-vuotiaille urheilijoille julistetaan haettaviksi 15.1.2020 klo 16 mennessä.

Kirjalliset hakemukset, joihin tulee liittää valmennusbudjetti, osoitetaan Raision kaupungin vapaa-aikalautakunnalle, os. PL 100, 21201 Raisio tai sähköpostitse: liikuntapalvelut@raisio.fi.

Haku- ja käyttöselvityslomake ovat tulostettavissa myös verkkopalvelusta osoitteesta: www.raisio.fi > Liikunta ja ulkoilu > Seuroille > Avustukset. Hakemuslomakkeita saa myös liikuntapalveluista, mistä saa myös tarkempia tietoja ja urheiluvalmennusstipendin jakosääntöjä, puh. 040 747 9002.

Vapaa-aikalautakunta

Terveys- ja soveltavan liikunnan ryhmät

Liikuntapalveluiden ryhmät jäävät joulutauolle pääosin viikolla 51 ja jatkavat taas viikolla 2. Syksyllä 2019 ilmoittautuneet jatkavat ryhmissä normaalisti. Uudet liikkujat tervetuloa!

Kuntokimppa

Kerttulan liikuntahallilla torstaisin klo 11, 9.1. alkaen. Osallistumismaksu (kevät) 12 € suoritetaan Kerttulan liikuntahallin valvojille.

Kuntovoimistelu

Kerttulan liikuntahallilla maanantaisin klo 11.15, 13.1. alkaen. Osallistumismaksu (kevät) 23 € suoritetaan Kerttulan liikuntahallin valvojille.

Tules-ryhmä (soveltava)

Kauppiksen jumppatilassa (Juhaninkuja 3. 2krs.) keskiviikkoisin klo 10, 8.1. alkaen. Huom! Ei hissiä. Ryhmä soveltuu esim. reumatikoille ja muille niveleireisille. Ilmoittautumiset: liikuntapalvelut. Osallistumismaksu 25 €/kausi.

Tuolijumppa (soveltava)

Törnilan yhdistystilassa perjantaisin klo 11.30, 10.1. alkaen. Osallistumismaksu (kevät) 23 € suoritetaan uintikeskus Ulpukan kassalle.

Kehitysvammaisten sählykerho

Vaisaaren koulun liikuntasalissa tiistaisin klo 16.00, 7.1. alkaen. Osallistumismaksu (kevät) 23 € suoritetaan uintikeskus Ulpukan kassalle.

Istumapelailuryhmä (soveltava)

Kerttulan liikuntahallilla torstaisin klo 15, 9.1. alkaen. Omatoimipelailuryhmä on tarkoitettu aikuisille, joiden liikkumis- ja toi-

mintakyky mahdollistaa istuen pelattavat reipastempoiset sovelletut pelit. Yleisavustajat paikalla. Ilmoittautumiset: liikuntapalvelut.

Voima- ja tasapainoryhmä (soveltava)

Kauppiksen jumppatilassa (Juhaninkuja 3. 2 krs.) tiistaisin klo 10, 7.1. alkaen. Huom! Ei hissiä. Ryhmä soveltuu henkilöille, joilla on lieviä tasapainovaikeuksia, mutta liikkuminen sujuu ilman apuvälineitä. Ilmoittautumiset: liikuntapalvelut. Osallistumismaksu 12 €/kausi.

Neuroryhmä (soveltava)

Kauppiksen jumppatilassa (Juhaninkuja 3. 2 krs.) keskiviikkoisin klo 11, 8.1. alkaen. Huom! Ei hissiä. Asiakkaille, joilla on neurologinen sairaus. Edellytyksenä ovat itsenäiset siirtymiset lattiatasoon ja seisoma-asennon hallinta. Ilmoittautumiset: liikuntapalvelut. Osallistumismaksu 25 €/kausi.

Kevennetty vesivoimistelu II

Hulvelan palvelukeskuksen allastilassa torstaisin klo 12.30, 9.1. alkaen. Vapaita paikkoja voit tiedustella Eijalta p. 044 797 1750 Kertamaksu 2,50 € maksetaan Hulvelassa.

Lisätietoja liikuntaryhmistä

www.raisio.fi/liikunta tai liikuntapalveluiden toimipisteestä kirjastotalosta (Eeronkuja 2). NuoLi palvelee ma-to klo 10-19 ja pe 10-16. Liikuntasuunnittelijat: 044 797 1389 ja 040 747 9002.

Yleisöluisteluvuorot

Jäähalli 1

lauantai klo 20-22 mailavuoro 13-20 v
sunnuntai klo 9-10 mailavuoro alle 15 v.

Jäähalli 2

lauantai klo 17.15-18.45 yleisöluistelu
klo 18.45-20.15 mailavuoro alle 15 v.
sunnuntai klo 8.15-10.15 taitoluistelun yleisövuoro
klo 10.15-12.15 yleisöluistelu

Joululoman yleisövuorot

to 26.12. & pe 27.12.

Jäähalli 1

klo 9-11 yleisöluistelu (ilman mailaa)
klo 11-13 mailavuoro, alle 15 v.
klo 13-15 mailavuoro, 15-20 v.

ma 30.12., ti 31.12.,
to 2.1. & pe 3.1.

Jäähalli 1

klo 9-12 mailavuoro, alle 15 v.
klo 12-15 mailavuoro, 15-20 v.

Jäähalli 2

klo 9.15-15.15 yleisöluistelu (ilman mailaa)

Raision jäähallit Kisakatu 2, www.raisionjaahallit.fi Mailavuoroilla kypäräpakko!

Tapahtumakalenteri

Vuodenvaihteessa tapahtuu! Ajantasaiset tapahtumatiedot löytyvät aina verkosta raisio.fi/tapahtumat. Nettisivujen tapahtumakalenteriin voi ilmoittaa kaikki Raisiossa pidettävät, yleisölle avoimet tapahtumat.

Marraskuu

21.11. klo 10–12. Asiointipiste & Olkkari, Raisiontori 6.

E-aineistot tutuiksi Olkkarissa

Haluaisitko oppia käyttämään kirjaston tarjontaa e-lehtiä tai e-kirjoja? Ota oma tabletti tai älypuhelin mukaan ja tule Olkkariin. Opastuksessa voit kokeilla e-kirjan lataamista ja lukemista myös kirjaston tabletilla. Ilmoittaudu mukaan Olkkarin asiointipisteessä tai puhelimitse 040 5759560.

22.11. klo 12. Hulvelan palvelukeskus, Hulvelankatu 20.

Microsoft-tili: mikä se on ja mihin sitä tarvitaan?

Maksuton yleisöluento senioreille ja muille kiinnostuneille. Ilmoittaudu: raisio.fi/opisto.

23.11. lauantaina klo 10–13. Vaisaaren koulu, Juhaninkuja 4.

RaisioLasten Tapahtuma

Lisätietoa löydät facebook-tapahtumasta: RaisioLasten Tapahtuma 2019. Tervetuloa mukaan!

24.11. klo 15–17.30 Raision kirjastotalo, Martinsali, Eronkuja 2.

Harmonikkakerhon juhlakonsertti

Raision Harmonikkakerho täyttää 35 vuotta! Kerhoa johtaa Jorma Numminen. Juontajana Matti Lepänhaara. Vierasesiintyjä! Liput 20 €. Lippujen myynti ovelta tuntia ennen konsertin alkua. Lipun hinta sisältää kahvituksen.

24.11. klo 17.00 Kerttulan liikuntahalli, Kisakatu 4. Lentopallon Mestaruusliigan ottelu Raision Loimu - Team Lakkapää, Rovaniemi.

25.11. klo 13–14.30. Asiointipiste & Olkkari, Raisiontori 6.

Kahdeksan kärjessä – hitit järjestykseen Olkkarissa

Ihminen kantaa mukanaan sitä musiikkia koko loppuelämänsä, jota hän on kuunnellut nuoruudessaan. Itselleen rakkaan laulun kuuleminen vuosien jälkeen aiheuttaa miellyttäviä nostalgisia värähtelyitä.

Raision kirjaston musiikkiosaston Altti Koivisto ja Juha Kaunisto herättävät näitä muistoja kuulijoissaan soittamalla eri aika-

kausien suosikkilauluja Kahdeksan kärjessä hitit järjestykseen koosteissaan.

Kotimaista rockia Eero, Jussi & The Boyseista Hectoriin vuosilta 1965–73 kuullaan Olkkarissa maanantaina 25.11. klo 13.

Laulujen esittelyiden ja kuuntelun jälkeen kuulijat antavat lauluille pisteitä ja heillä on mahdollisuus kertoa mielipiteitään ja muistojaan niistä.

25.11. ma klo 19.45–21.15. Tokmannin talo, Kauppakuja 2.

Tanssikurssi, Argentiinalainen Tango keskitaso

Tanssin iloa kaikille! Kurssimme sopivat kaikille. Iloinen mieli ja halu oppia uutta takaavat, että onnistut. Voit tulla yksin, kaksin tai porukalla. Kaikki pääsevät tanssimaan, sillä käytössä on jatkuva parinvaihto. Keskitason kurssille voit osallistua, kun hallitset kyseisen tanssilajin perusteet.

Keskitason tunneilla harjoitellaan lisää kuvioita ja uusia rytmityksiä, joista on apua myös musiikin tulkintaan. Keskitason tunneilla perehdytään tanssitekniikkaan ja -asentoon. Tanssikurssille ei ole ennakkoilmoittautumista. Tule mukaan, kun sinulle parhaiten sopii. Lisätietoja nettisivuiltamme www.sekahaku.net. Jäsenet 8 €, muut 12 €.

25.11. klo 18–19.30 Tokmannin talo, Kauppakuja 2.

Tanssikurssi, Danzón perusteet

Perusteet -tasolla aikaisempaa tanssitaikoa ei tarvita. Aloitetaan perusaskelista, harjoitellaan rytmää ja ensimmäiset kuviot. Opetellaan viemisen ja seuraamisen perusteita. Tanssikurssille ei ole ennakkoilmoittautumista. Tule mukaan, kun sinulle parhaiten sopii. Lisätietoja nettisivuiltamme www.sekahaku.net. Jäsenet 8 €, muut 12 €.

26.11. klo 18–20. Katrillisali, Hulvelankatu 20.

Kotiseutukuvailta Hulvelassa

Illan aiheena Friisilän ja Hulvelan alueen tilojen kuvia ja historiaa.

Perinteiset joulumyyjäiset Kerttulan koululla 24.11.

Tervetuloa perinteisiin joulumyyjäisiin Kerttulan koululle. Myytävänä runsaasti leivonnaisia ja käsitöitä. Lisäksi ongintaa, arpajaiset ja buffet. Paikalla saattaa piipahtaa myös joulupukki (tai tonttuja), jos hän joulukiireiltään ehtii.

24.11. klo 11–14, Kerttulan koulu,
Kerttulantie 31

26.11. klo 18–19. Kylä-Klemelä, Hulvelankatu 20.
Kuvataidekoulun näyttely "Valon" avajaiset

Raision lasten ja nuorten kuvataidekoulun sekä aikuisten keramiikkaryhmän yhteinen näyttely.

27.11.2019 klo 13. Hulvelan palvelukeskus, Hulvelankatu 20.

Hulvelan lukupiiri: Taivaslaulu

Hulvelan lukupiiri kokoontuu kolme kertaa syksyn aikana Hulvelan palvelukeskuksen koushuoneessa. Lukupiiriin vetäjinä toimivat Heli Pohjola ja Altti Koivisto Raision kaupunginkirjastosta. 27.11. tutustutaan Pauliina Rauhalan kirjaan Taivaslaulu.

27.11.2019 klo 10. Tasalan aukio.

Raision Nivelkerhon sauvakävely

Raision Nivelkerhon/Turun Seudun Nivelyhdistyksen viikoittainen sauvakävely. Kokoontuminen keskiviikkoisin klo 10 Tasalan aukiolla. Kävelylenkki on noin 1-1,5 h mittainen. Ryhmät hitaille ja nopeille. Voit ottaa halutessasi sauvat mukaan. Osallistuminen ei edellytä yhdistyksen jäsenyyttä tai ennakoilmoittautumista, saavu vain paikalle.

28.11.2019 klo 18.30. Kerttulan liikuntahalli, Kisakatu 4.

Lentopallon Mestaruusliigan ottelu Raision Loimu - Hurrikaani, Loimaa.

29.11.2019 klo 9-15 Raision Helmi ja Olkkari, Raisiontori 6.

Valtakunnallinen välittämisen päivä

Raision Helmi haastaa raisiolaiset välittämään oman elinpiirinsä ikäihmisistä.

29.11.2019 klo 12. Hulvelan palvelukeskus, Hulvelankatu 20.

AppleID-tunnus lyhyesti

Maksuton yleisöluento senioreille ja muille kiinnostuneille. Ilmoittaudu: raisio.fi/opisto.

Marraskuun näyttelyt

Raision kirjastotalo, kirjastosalin 2. krs näyttelytila (musiikki- ja taideosasto), Eeronkuja 2.

Petri Kipinän valokuvanäyttely

Näyttely avoinna 1.11.2019–31.12.2019 (ma–la) kirjaston aukioloaikojen mukaisesti. Katso lisätiedot s. 12.

Kylä-Klemelä, Hulvelankatu 20.

Kuvataidekoulun näyttely "Valo"

Raision lasten ja nuorten kuvataidekoulun sekä aikuisten keramiikkaryhmän yhteinen näyttely. Näyttely 26.11.–1.12.2019. ke-to klo 18-19.30 sekä su 1.12. klo 11-16.

Raision kirjastotalo, Aulagalleria Eeronkuja 2.
Oili Niittynen 40-vuotisjuhlanäyttely

Näyttely avoinna (ma–su) kirjaston aukioloaikojen mukaisesti. Juhlanäyttelyyn on koottu kuvateoksia neljältä eri vuosikymmeneltä: 80-luvulta 2010-luvulle. Koko paletti -näyttely on esillä Kirjastotalon Aulagalleriassa 4.–29.11.

Museo Harkko, Raision kaupungintalo, Nallinkatu 2.

Mjud Metshev - muistonäyttely

Venäläisen kansantaiteilijan ja akateemikon Mjud Metshevin (1929-2018) muistonäyttely. Aukioloajat 29.11. saakka ma suljettu, ti–pe 10–16, la–su 12–15.

Yhdessä liikkeelle kävelen

Raision Rinkan tiistain kävelyt jatkuvat 10.12. asti. Lähtö on Raision torilta Tasalasta klo 10.

Joulutaun jälkeen kävelyt jatkuvat 7.1. alkaen.

Lähtöpaikkana on Raision tori, Tasala 24.3.2020 asti. Sen jälkeen lähtöpaikat ovat eri puolilta

Raisiota.

Lisätietoja ja lisää tapahtumia osoitteessa www.raisionrinkka.fi

Nastat maksutta ikäihmisten kenkiin 8.11. alkaen Hulvelassa

Nastoitettavat kengät tulee toimittaa muovipussissa perjantaisin klo 10-12 Hulvelan Helmeen (Hulvelankatu 20). Kengät ovat haettavissa 1,5 viikon päästä. Nastoitettavien kenkien tulee olla hyväkuntoiset, tukeva- ja paksupohjaiset. Lenkkareihin ja naisten ohutpohjaisiin nilkkureihin nastoja ei voida laittaa.

Muskarit ja lapsiparkki joka keskiviikko Kauppakeskus Myllyssä!

Tervetuloa nauttimaan keskiviikkoisin Kauppakeskus Myllyn tarjoamista maksuttomista muskareista ja lapsiparkista 2. kerroksen leikkitalassa Take the Cakea vastapäätä.

Lapsiparkki keskiviikkoisin klo 16–19 (ikäraja: 3–7 vuotta). Leikkiaika max 1,5 h ja enintään 10 lasta kerrallaan. Lapsiparkista huolehtii Mannerheimin Lastensuojeluliitto.

Muskarien aikataulut:

- klo 9.30-10 vauvat/taaperot
- klo 10.15-10.45 vauvat (0–1 v.)
- klo 11-11.30 taaperot (n. 1–3,5 v.)
- klo 11.45-12.15 naperot (n. 2,5v +)

Mukaan ilmaisiin muskareihin mahtuu 20 lasta. Muskaritoimintaa ohjaa musiikkiterapeutti Teija Kalevo.

Joulukuu

1.12. klo 9–11. Kerttulan liikuntahalli, Kisakatu 4 Menoa muksuille

Menoa Muksuille -tapahtuma on maksuton koko perheen yhteinen leikkihetki. Tapahtuma on suunnattu alle kouluikäisille lapsille, mutta mukaan pääsevät myös vanhemmat sisarukset.

Tapahtumassa tarjotaan liikunnallinen ympäristö, jossa lapset saavat touhuta ja temmeltää yhdessä vanhempien kanssa. Toiminta on siis valvottua, ei ohjattua. Monenlaista liikunnallista tekemistä sähköistä tempuiluun!

1.12. klo 15. Raision kirjastotalon Martinsali, Eeronkuja 2.

Joulu saa kiitosta laulamaan -joulukonsertti

Karjalan Käkösten perinteinen joulukonsertti. Johtaa Irma-Sisko Norontaus. Lipun hinta 15 €, sisältää tarjoilun.

2.12. klo 18–19.30. Tokmannin talo, Kauppakuja 2.

Tanssikurssi, Latinomix solo

Latinomix Solo on iloinen, hauska ja tehokas yksintanssitunti kuumien lattarirytmien tahdissa. Päästä sisäinen latinosi valloilleen ja tanssi kuin kukaan ei näkisi! Jäsenet 8 €, muut 12 €. Lisätietoja www.sekahaku.net.

2.12. klo 19.45–21.15. Tokmannin talo, Kauppakuja 2.

Tanssikurssi, Argentiinalainen Tango keskitaso

Keskitason kursseille voit osallistua, kun hallitset kyseisen tanssilajin perusteet. Keskitason tunneilla harjoitellaan lisää kuvioita ja uusia rytmityksiä, joista on apua myös musiikin tulkintaan. Tanssikursseille ei ole ennakoitua osallistumista. Tule mukaan, kun sinulle parhaiten sopii. Voit tulla yksin, kaksin tai porukalla. Kaikki pääsevät tanssimaan, sillä käytössä on jatkuva parinvaihto. Jäsenet 8 €, muut 12 €. Lisätietoja www.sekahaku.net.

3.12. klo 10.30–11 Kirjastotalo, Eeronkuja 2.

Rasekon jouluihin satuhetki

3.12. klo 12–16. Raision Kirjastotalo, aula, Eeronkuja 2.

Mielenterveyden keskusliiton neuvon- tapiste

Mielenterveyden keskusliiton päivystäjän kanssa voi keskustella sairastumiseen ja kuntoutumiseen liittyvistä asioista. Myös henkilökohtaista neuvonta- ja selviytymisaikoja voi varata Turun toimistolle.

3.12. klo 16.30–18. Kauppakeskus Mylly.

Kauppakeskusjoogaa

Katkaise päivän kiireet ja suunnista kotiin Kauppakeskusjoogan kautta! Lempeää, kaikille sopivaa joogaa afterwork-henkeen. Mukaan oma alusta. Ilmoittaudu: raisio.fi/ opisto.

3.12. klo 17–19. Raision Kirjastotalo, kirjastosa- li, Eeronkuja 2.

Kirjapiiri Kirafi: Matkalla kotiin

Kirjapiiri Kirafi kokoontuu kirjastosalissa kerran kuukaudessa tiistaisin klo 17–19 erikoiskirjastonhoitaja Paula Knifin johdolla. Joulukuussa tutustutaan Yaa Gysin kirjaan Matkalla kotiin. Ilmoittautumista ei ole – tule mukaan sellaisena lukijana kuin olet, jaetaan kokemuksia tee/kahvikupposen äärellä. Tervetuloa mukaan entiset ja uudet lukijat!

4.12. klo 10–12. Hulvelankatu 20.

Kuulolähipäivä

Hulvelan palvelukeskuksessa järjestetään joka kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona kuulolähipäivä. Tule maksutta huollattamaan kuulolaitteesi ja keskustelemaan kuulolaitteisiin liittyvistä ongelmista.

4.12. keskiviikkoisin klo 10. Tasalan aukio.

Raision Nivelkerhon sauvakävely

Raision Nivelkerhon/Turun Seudun Niveilyhdistyksen viikoittainen sauvakävely. Kokoontuminen keskiviikkoisin klo 10 Tasalan aukiolla. Kävelylenkki on noin 1-1,5 h mittainen. Ryhmät hitaille ja nopeille. Voit ottaa halutessasi sauvat mukaan. Osallistuminen ei edellytä yhdistyksen jäsenyyttä tai ennakoitua osallistumista, saavu vain paikalle.

5.12. klo 10–12. Olkkari, Raisiontori 6.

E-aineistot tutuiksi Olkkarissa

Haluaisitko oppia käyttämään kirjaston tarjoamia e-lehtiä tai e-kirjoja? Kirjastokortilla ja pin-koodilla pääset lukemaan ulkomaisia harrastelehtiä; esimerkiksi auto-, käsityö-, ruokalehtiä. Haluatko virkistää kielitaitoasi kuuntelemalla äänikirjoja englanniksi, saksaksi tai ranskaksi?

Ota oma tabletti tai älypuhelin mukaan ja tule Olkkariin. Opastuksessa voit kokeilla e-kirjan lataamista ja lukemista myös kirjaston tabletilla. Ilmoittaudu mukaan Olkkarin asiointipisteessä tai puhelimitse 040 5759560.

5.12.2. klo 14–17. Olkkari, Raisiontori 6.

Olkkarin itsenäisyysgaala

Tervetuloa juhlimaan Suomen itsenäisyyspäivää Raision Olkkariin.

8.12. klo 15. Raision kirkko, Kirkkotie 2.

Joel Hallikaisen ja Vox Humana kuoron joulukonsertti

Joel Hallikaisen ja 25-henkisen Vox Humana kuoron tunnelmallinen joulukonsertti Raision kirkossa. Kuoroa johtaa Guido Kriik. Hinta 20 €. Lippujen ennakkomyynti Kuva-mestari Kalefotosta.

9.12. klo 10–13. Raision Helmi, Hulvelankatu 20.

Hulvelan perinteiset joulumyyjäiset

Hulvelan palvelukeskuksessa järjestetään perinteiset joulumyyjäiset.

9.12. klo 17.30 Kirjastotalo, Eeronkuja 2

PerheKino: Joulukoira – joulun jäljillä (S)

Lisätiedot raisio.fi/ kinot

9.12. klo 18–19.30. Tokmannin talo, Kauppakuja 2.

Tanssikurssi, Latinomix solo

Latinomix Solo on iloinen, hauska ja tehokas yksintanssitunti kuumien lattarirytmien tahdissa. Päästä sisäinen latinosi valloilleen ja tanssi kuin kukaan ei näkisi! Jäsenet 8 €, muut 12 €.

9.12. klo 19.45–21.15. Tokmannin talo, Kauppakuja 2

Tanssikurssi, Argentiinalainen Tango keskitaso

Keskitason kursseille voit osallistua, kun hallitset kyseisen tanssilajin perusteet. Keski-

tason tunneilla harjoitellaan lisää kuvioita ja uusia rytmyksiä, joista on apua myös musiikin tulkintaan. Keskitason tunneilla perehdytään tanssitekniikkaan ja -asentoon. Tanssikursseille ei ole ennakkoilmoittautumista. Tule mukaan, kun sinulle parhaiten sopii. Voit tulla yksin, kaksin tai porukalla. Kaikki pääsevät tanssimaan, sillä käytössä on jatkuva parinvaihto. Jäsenet 8 €, muut 12 €. Lisätietoja www.sekahaku.net.

10.12. klo 10.30–11 Kirjastotalo, Eeronkuja 2
Rasekon jouluihin satuhetki

10.12. klo 12–14.30 Kirjastotalo, Eeronkuja 2
Näppärästi netissä -digineuvontaa

10.12. klo 13 Kirjastotalo, Eeronkuja 2
PäiväKino: Tuntematon mestari (S)
Lisätiedot raisio.fi/kinot

10.12. klo 16–19 Kirjastotalo, Eeronkuja 2
Käskori-käsityökerho
Käskori-käsityökerho kerran kuukaudessa tiistaisin klo 16–19 Kirjastotalon lehtiosastolla. Ohjaajana toimii kirjastovirkailija Hannele Niinivirta. Päivän teemaan voi tutustua etukäteen blogissa kaskori.blogspot.com.

10.12. klo 18 Kirjastotalo, Eeronkuja
Iltakino: Tuntematon mestari (S)
Lisätiedot raisio.fi/kinot

11.12. klo 10. Tasalan aukio.

Raision Nivelkerhon sauvakävely
Raision Nivelkerhon/Turun Seudun Nivelryhdyksen viikoittainen sauvakävely. Koontuminen keskiviikkoisin klo 10 Tasalan aukiolla. Kävelylenkki on noin 1-1,5 h mittainen. Ryhmät hitaille ja nopeille. Voit ottaa halutessasi sauvat mukaan. Osallistuminen ei edellytä yhdistyksen jäsenyyttä tai ennakkoilmoittautumista, saavu vain paikalle.

11.12. klo 17–19 Kirjastotalo, Eeronkuja 2
Tietokirjapiiri (Kankimäki: Naiset, joita ajattelen öisin)

12.12. klo 15–16.30. Olkkari, Raisiontori 6.
Olkkarin joululaulut
Yhteislauluja ja glögiä Olkkarissa!

13.12. klo 14–16. Hulvelan palvelukeskus, Hulvelankatu 20.

Yhteislaulutilaisuus
Hulvelan palvelukeskuksen Katrillialissa järjestetään yhteislaulutilaisuus. Musiikista vastaa Trio Anseple. Järjestäjät Eläkeläistoyhdistys. Bufetti auki.

14.12. klo 10–13 Kirjastotalo, Eeronkuja 2
Lasten teemalauantai – smurffibileet

15.12. klo 17. Kerttulan liikuntahalli, Kisakatu 4.
Lentopallon Mestaruusliigan ottelu Loimu - Tiikerit, Kokkola.

15.12. klo 18–19.30. Raision kirjastotalon Martinsali, Eeronkuja 2.

Joulukonsertti Varpunen Jouluaamuna
Liput 30€ (sis. kahvin ennen konserttia). Lippuja Raision kirjaston yhteispalvelupisteestä Markku Appel 044 7821 323 tai markku.appel@dnainternet.net.

16.12. klo 10–15. Olkkari, Raisiontori 6
Olkkarin joulumyyjaiset

16.12.2019 klo 14–16 Hulvelan palvelukeskus, Hulvelankatu 20.

Perinteinen eläkeläisten puurojuhla
Ohjelmassa mukavaa yhdessäoloa, joululauluja sekä tanssi- ja musiikkiesityksiä. Joulupuuro- ja kahvitarjoilu.

Joulunajan perinteitä

Itsenäisyyspäivän juhla

6.12. klo 10. Raision kirkko ja kaupungintalo, Nallinkatu 2.

klo 10: Itsenäisyyspäivän Sanajumalanpalvelus Raision kirkossa. Jumalanpalveluksen jälkeen seppelienlasku ja kunnianosoitus sankarihauhdalla

klo 11.15: Kahvitarjoilu Raision kaupungintalolla

klo 12: Itsenäisyyspäivän juhla Raision kaupungintalolla

Juhlpuheen pitää everstiluutnantti Joni Lindeman, Lounais-Suomen alueoimiston päällikkö.

Joulu saapuu Raisioon

13.12.2019 klo 12–18. Raision tori.

Raision keskustassa rauhoitetaan joulun viettoon **Joulu saapuu Raisioon** -tapahtuman merkeissä Lucian päivänä perjantaina 13. joulukuuta.

Tapahtuma alkaa koululaisten laulun säestämänä kello 12 ja päättyy kello 18. Ohjelma on tutun jouluihin, ja niin ohjelmassa kuin myyntipisteilläkin rauhoitetaan joulun viettoon ja pyritään välttämään joulustressiä ja -hysteriaa. Luntakin on viime vuoden tapaan torille luvassa.

16.12.2019 klo 18-19. Kerttulan liikuntahalli, Kisakatu 4.

Pyryjen syysnäytös

Tervetuloa seuraamaan jumpparyhmiemme iloisia esityksiä teemalla Lahja. Sisäänkäynti 7€/hlö, alle kouluikäiset aikuisen seurassa ilmaiseksi. Jouluinen buffetti tilaisuuden alkuun.

17.12.2019 tiistai klo 12-16. Raision Kirjastotalo, aula, Eeronkuja 2.

Mielenterveyden keskusliiton neuvon- tapiste (Katso tiedot 3.12. kohdalta)

17.12. klo 12-14.30 Kirjastotalo, Eeronkuja 2
Näppärästi netissä -digineuvontaa

18.12. keskiviikkoisin klo 10. Tasalan aukio.

Raision Nivelkerhon sauvakävely

Raision Nivelkerhon/Turun Seudun Nive-lyhdistyksen viikoittainen sauvakävely. Ko-koontuminen keskiviikkoisin klo 10 Tasalan aukiolla. Kävelylenkki on noin 1-1,5 h mit-tainen. Ryhmät hitaille ja nopeille. Voit ottaa halutessasi sauvat mukaan. Osallistuminen ei edellytä yhdistyksen jäsenyyttä tai ennakkoi- moittautumista, saavu vain paikalle.

18.12.klo 14-16. Raision kirjastotalo, Palvelu-
piste, Eeronkuja 2.

Opastusta sähköisiin pankkipalveluihin

Miten pankkien sähköiset palvelut ja mobiili- palvelut voivat helpottaa arkeasi? Osuuspan- kin ja Nordean edustajat kertovat sähköisistä pankkipalveluistaan. Tilaisuudessa sinua au- tetaan palveluiden käyttöönnotossa ja jutellaan askarruttavista asioista. Mukaan voit ottaa oman älypuhelimesi tai tablettisi. Aikaisem- paa kokemusta ei tarvita, sillä harjoittelemme yhdessä.

19.12. klo 18. Martinsali, Kirjastotalo, Eeronkuja 2.
Joulun tunnelmia kitaran sävelin

Tervetuloa virittäytymään joulun rauhalliseen tunnelmaan kitaran sävelin. Tomi Paldaniuk- sen uunituoreen Joulun tunnelmia kitaran sävelin 1 -levyn kitarasovitusukset saavat en- si-iltansa Martinsalissa. Ohjelmistona mm. Sylvian Joululaulu, Varpunen Jouluaamuna, Heinillä Härkien Kaukalon, Tonttu, White Christmas ja Snowman. Liput ennakkovara- uksella 10 € osoitteessa tomipaldanius.com (maksetaan ovelta) ja ovelta 15 €.

20.12. klo 11-13. Olkkari, Raisiontori 6.

Tervetuloa nauttimaan Olkkariin jou- luglögit ja virittäytymään joulunalus- tunnelmaan.

21.12. klo 17. Kerttulan liikuntahalli, Kisakatu 4.

Lentopallon Mestaruusliigan ottelu Loimu - VaLePa, Sastamala

Joulukuun näyttelyt

Raision kirjastotalo, Eeronkuja 2.

Näyttelyt avoimna (ma-la) kirjaston auki- oloaikojen mukaisesti.

Kirjastosalin 2. krs näyttelytila (musiikki- ja taideosasto)

Petri Kipinä – rockvalokuvia

Aulagalleria

Suomisen jouluaiheiset tekstiilit ja käsityöt 2.-27.12.

Tiuku Pennola – valokuvia 2.-15.12.

Museo Harkko, Raision kaupungintalo, Nallinkatu 2.

**Viisi vuosikymmentä arkeologiaa -Turun yliopiston arkeologian op-
piaine 50 vuotta**

Avoimna 8.-31.12.2019: ti-pe klo 10-16
ja su 8.12. klo 12-15

2.1.-9.2.2010: ti-pe klo 10-16, la-su klo
12-15. Lisätiedot s. 11.

Tammikuu

1.1.2020 klo 13. Lähtö Kerttulan liikuntakeskuk-
selta, Kisakatu 4.

Uudenvuoden päivän kävely

Aloita uusi vuosi liikkuen! Raision Rinkan kävely vie Pähkinämäen majalle. Lisätietoja ja lisää tapahtumia osoitteessa www.raision-rinkka.fi

1.1. Olkkari, Raisiontori 6.

Tipaton tammikuu

Koko tammikuun Olkkarin teemana on ti-
paton tammikuu. Aiheen ympärillä erilaisia
ryhmiä ja tietoisuuksia.

**7.1.-24.5. Koulujen liikuntasalit ja uintikeskus
Ulpukka**

Pyryjen kevätkausi alkaa ti 7.1.2020

90 €/aik. ja 50 €/< 16 v (sis. 5 € jäsen-
maksun). Pelkkä GL- tai GL-kehon-
huoltotunti 45 €/aik ja 25 €/< 16 v.
Tutustu tuntitarjontaamme nettisivuillam-
me www.raisionpyryt.fi.

8.1. klo 10-12. Hulvelankatu 20

Kuulolähipäivä

Hulvelan palvelukeskuksessa järjestetään
joka kuukauden ensimmäisenä keskiviik-
kona kuulolähipäivä. Tule maksutta huol-
lattamaan kuulolaitteesi ja keskustelemaan
kuulolaitteisiin liittyvistä ongelmista.

11.1. klo 10-13 Kirjastotalo, Eeronkuja 2

Lasten ja vanhempien teemalauantai Ruutujen lumo

10.1. klo 12.15. Hulvelan palvelukeskus, Hulve-
lankatu 20.

Digikaffet: Gmailista on moneksi - sähköpostista pilvipalveluun

12.1. klo 17. Kerttulan liikuntahalli, Kisakatu 4.

Lentopallon Mestaruusliigan ottelu Raision Loimu - Savo Volley, Kuopio.

14.1. klo 11-12 Olkkari, Raisiontori 6.

Olkkarin Tipaton ryhmä

Raision Olkkarissa starttaa teemakuukau-
den nimissä Tipaton ryhmä, jonka tarkoi-
tuksena on keskustella alkoholin käytöstä
ja tukea tipattomuutta. Ryhmiin ei tarvitse
ilmoittautua, tule rohkeasti paikalle! Ryh-
mät kokoontuvat 14.1., 21.1. ja 28.1. klo
11-12 Olkkarissa. Ilmoittaudu: raisio.fi/
opisto.

14.1. klo 12-14.30 Kirjastotalo, Eeronkuja 2.

Yritys- ja rekrymessut Rasekolla 14.1.2020

Onko työnhaku ajankohtaista tai alan vaihto edessä? Etsitkö uutta ammattia tai koulutusta? Onko kesätyö mielessä? Messuilla yli 60 näyttelleasettajaa.

14.1.2020 klo 13-16 Rasekon Ammat-
tiopisto, Eeronkuja 13.

Näppärästi netissä -digineuvonta

14.1. klo 16–19 Kirjastotalo, Eeronkuja 2.
Käskori-käsityökerho

14.1. klo 17–19 Kirjastotalo, Eeronkuja 2
**Kirjapiiri Kirafi (Vallinkoski: Perno
Mega City)**

14.1. klo 17.30–19. Raision lukio, Kirkkoväärtin-
kuja 18.

Yleisöluento: Tiesitkö tämän hunajasta?

Tunnistatko erilaiset hunajat, mitä eroa on taloussokerilla ja hunajalla? Osaatko säilyttää hunajaa oikein, mihin sitä voi käyttää? Voiko hunaja olla myrkyllistä? Hunajaa ja mehiläis-
tuotteita hyödynnetään usein niin sisäisesti kuin ulkoisesti: hunaja antaa makua ja väriä, sitä käytetään kauneudenhoidossa ja sillä väitetään olevan jopa terveydellisiä vaikutuksia. Totta vai tarua? Tietoa hunajasta ja kotimaisen hunajan erinomaisuudesta, vinkkejä hunajan monipuoliseen käyttöön. Mehiläis-
tarhaaja Minna Karvinen.

15.1. klo 13–15. Raision kirjastotalo, Martinsali,
Eeronkuja 2.

Testamentin tekeminen ja itsemäärää- misoikeus

Tule Martinsaliin kuulemaan lakimies Merja Karisen johdolla testamentin tekemisestä ja itsemääräämisoikeudesta.

16.1. klo 14–15. Raision kirjastotalo, Eeronkuja 2.
Onko potilaalla sanavaltaa?

Tervetuloa Martinsaliin kuulemaan Raision kaupungin ylilääkäri geriatri Minna Löppönen johdolla potilaan itsemääräämisoikeudesta.

17.1. klo 12.15. Hulvelan palvelukeskus, Hulve-
lankatu 20.

**Digikaffet: Selaushistorian tyhjentämi-
nen - miten ja miksi?**

Maksuton yleisöluento senioreille ja muille
kiinnostuneille. Ilmoittaudu: raisio.fi/opisto.

21.1. klo 12–14.30 Kirjastotalo, Eeronkuja 2.
Näppärästi netissä -digiohjausta

21.1. klo 13 Kirjastotalo, Eeronkuja 2
PäiväKino: Stan & Ollie (S)

21.1. klo 18 Kirjastotalo, Eeronkuja 2
IltaKino: Stan & Ollie (S)

21.1. klo 11-12 Olkkari, Raisiontori 6.

Olkkarin Tipaton ryhmä

Katso lisätiedot 14.1. kohdalta.

Lisää menoa ja meininkiä raisio.fi/tapahtumat

20.1. klo 17.30 Kirjastotalo, Eeronkuja 2
PerheKino: Pete ja lohikäärme (K7)

24.1. klo 12.15. Hulvelan palvelukeskus, Hulve-
lankatu 20.

Digikaffet: Asennetaan WhatsApp!

Maksuton yleisöluento senioreille ja muille
kiinnostuneille. Ilmoittaudu: raisio.fi/opisto.

25.1. klo 17. Kerttulan liikuntahalli, Kisakatu 4.
**Lentopallon Mestaruusliigan ottelu
Raision Loimu - Vantaa Ducks.**

28.1. klo 11–12 Olkkari, Raisiontori 6.

Olkkarin Tipaton ryhmä

Katso lisätiedot 14.1. kohdalta.

28.1. klo 12–14.30 Kirjastotalo, Eeronkuja 2.
Näppärästi netissä -digiohjausta

28.1. klo 12–16 Kirjastotalo, Eeronkuja 2.
**Mielenterveyden keskusliiton neuvon-
tapiste**

29.1.2 klo 16.30-19. Olkkari, Raisiontori 6.

Raision kuulokerho

Kerho kokoontuu taas tammikuusta alkaen. Kerhon tarkoituksena on antaa tietoa kuulon heikentymisestä asiantuntija luennoin ja toimia vertaistukikanavana. Kerho kokoontuu Olkkarissa joka kuun viimeisenä torstaina vaihtuvin teemoin.

31.1. klo 12.15. Hulvelan palvelukeskus, Hulve-
lankatu 20.

Digikaffet: Facebookin yksityisasetuk- set kuntoon!

Maksuton yleisöluento senioreille ja muille
kiinnostuneille. Ilmoittaudu: raisio.fi/opisto.

4.2. klo 12–14.30 Kirjastotalo, Eeronkuja 2.
Näppärästi netissä -digiohjausta

6.2. klo 16–19 Kirjastotalo, Eeronkuja 2.

Harry Potter -tapahtuma

Lisätietoja s. 14.

Alkuvuoden näyttelyt

Raision kirjastotalo, Eeronkuja 2.

Näyttelyt avoimna (ma–la) kirjaston auki-
oloaikojen mukaisesti.

Aulagalleria

**Anniina Ukkonen – valokuvia 8.–
29.1.**

Päivälehdien kiertonäyttely 3.–23.2.

Open Art 3.–27.2

PLAN-valokuvat 10.–16.2.

Museo Harkko, Raision kaupungintalo, Nal-
linkatu 2.

**Viisi vuosikymmentä arkeologiaa
-Turun yliopiston arkeologian op-
piaine 50 vuotta**

Avoimna 2.1.–9.2.2010: ti-pe klo 10–16,
la-su klo 12–15. Lisätiedot s. 11.

Nuokkarille viihtymään

Krokkari

Pujokuja 2, ma ja to klo 15–21. Joulutauolla vk 52.

Noppa

Juhaninkuja 3: ma–to klo 14–20, pe klo 15–21

Joululoma-ajan poikkeuksia:

- suljettu 24.–26.12.,
- 27.12. avoinna klo 12–20,
- 31.12. klo 14–18,
- suljettu 1.1. ja 6.1.

Pommari-musiikkitoimitila

Kirkkoväärtinkuja 18: ma–to & su klo 17–22.

Tikke

Kapponkatu 20: ma & ke klo 16–18 (1.–6-lk) ja klo 18–20 (6 lk >). Joulutauko 16.12.–7.1.

Bändikerho

Maksutonta opastusta ja yhteissoittoa musiikista innostuneille lapsille ja nuorille maanantaisin klo 14.30–17!

Marko Mustonen, p.040 568 9899 ja Markku Tuomi, p. 045 122 3266

Pommarin musatilassa, Kirkkoväärtinkuja 18 (väestösuojatila Lukion kentän alla).

Etsivä nuorisotyö

15–29-vuotiaille suunnattu ohjaus- ja tukipalvelu

- Tarvitset tukea tulevaisuuden suunnittelussa
- Olet vailla opiskelu- tai työpaikkaa
- Et tiedä mistä saisi apua ja kuka voisi auttaa
- Asioiden hoitaminen tuntuu vaikealta

Teresa Termonen 044 797 2309

Timo Kuismanen 044 797 1806

etsivat@raisio.fi

Työpisteemme löydät Nuortenkeskus Nopasta. Maanantaisin klo 16–19 päivystämme kirjastotalolla nuoriso- ja liikuntapalvelujen NuoLi-palvelupisteessä.

Mietityttääkö jokin juttu?
Tule moikkaamaan
ja juttelemaan!

Tukea ja tekemistä nuorille

Sählyt

- Wanha Kauppi, Juhaninkuja 3, sisäänkäynti rakennuksen takaa 1.–2.-lk ti klo 16.30–17.30
- Kuloisten koulu 1.–3-lk, ke klo 16–17
- Friisilän koulu 3.–6-lk ma klo 16–17
- Vaisaaren koulu yläkoululaisille ke 18–19.30

Joulutauko 23.12.–6.1.

Lähde mukaan liikkumaan! Ilmoittautuminen paikan päällä ohjaajalle – omat suojalasit mukaan. Ikärajoissa joustetaan taitojen mukaan. Toiminta on maksutonta!

Maksutonta liikuntaa nuorille

MIHI tarjoaa maksutonta liikuntaa Turun seudulla asuville 13–19-vuotiaalle nuorille.

MIHI.fistä löydät kaikkien harrastusmahdollisuuksien tiedot, jotka voit sitten jakaa kavereillesi. Tiedät heti, missä ja milloin tapahtuu! Hauskaa ja rentoa tekemistä löytyy ympäri Turun seutua–kaikkina päivinä. Mukaan voit hypätä milloin vain eikä mikään maksa mitään.

MIHI-liikuntaa Raisiossa:

- Liikuntanuokkari ma 15–16
Wanha Kauppi, Juhaninkuja 3
- Sähly ke klo 18–19.30 Vaisaaren koulu
- Liikuntanuokkari to 16–17
Wanha Kauppi, Juhaninkuja 3

Lisää tekemistä löydät lehden tapahtumakalenterista s. 20 ja netistä raisio.fi/tapahtumat!

Nuorisopalvelut

NuoLi-palvelupiste

Kirjastotalo, Eeronkuja 2
avoinna

ma–pe klo 10–19, pe klo 10–16

www.raisio.fi/nuoret

nuorisopalvelut@raisio.fi

p. 044 797 2217

Facebook:

Raision kaupungin nuorisopalvelut

Äijävesiliikunta • Vesiliikunta • Kuntosaliopastus • Vauvauinti • Lasten uimaopetus

Vesiliikuntaa kertamaksulla

Tiistaisin ja perjantaisin 7.1.–29.5. klo 7–7.30.
Keskiviikkoisin 8.1.–27.5. klo 14–14.40.

UUTTA! Lauantaisin 18.1. alkaen klo 12–12.40.
Vesiliikuntamaksu 3 € + sisäänpääsymaksu,
ei ennakkoilmoittautumisia.

Kevennetty vesiliikunta

Ulpukassa torstaisin 9.1.–14.5. (ei viikolla 8)
Neljä ryhmää:

1. ryhmä klo 9.15 | 2. ryhmä klo 10
3. ryhmä klo 10.45 | 4. ryhmä klo 11.30

Kevään kausimaksu 35 € + sisäänpääsymaksu.

Uusien harrastajien ilmoittautuminen :
vesiliikunnanohjaaja Eija Inki puh. 044 797 1750

Iltavesiliikunta

tiistaisin 14.1.–12.5.

- klo 19–19.40, matalan veden jumppa
- klo 19.45–20.25, vesijuoksu/ -jumppa, syvässä vedessä

torstaisin 9.1.–14.5.

- klo 19–19.40, tehotreeni kovakuntoisille, matala vesi
- klo 19.45–20.25 vesijuoksu/ -jumppa, syvässä vedessä

Kevään kausimaksu 51 € + sisäänpääsymaksu, 17 kertaa.

Ilmoittautuminen: www.raisio.fi/ulpukka > vesiliikunta
tai puh. 044 797 1681, raisiolaiset: 2.12. klo 7 alkaen,
ulkopaikkakuntalaiset: 5.12. klo 7 alkaen

Äijävesiliikunta

Keskiviikkoisin 8.1.–13.5. klo 19.20–20.
Kurssimaksu 57 € + sisäänpääsymaksu, 19 kertaa.

Ilmoittautuminen
2.12. klo 7 alkaen, www.raisio.fi/ulpukka > vesiliikunta

Kuntosaliopastukset

Syyskauden viimeinen opastuskerta ke 4.12. klo 11–14.
Kevään opastuskerrat: 8.1., 5.2., 4.3., 1.4. ja 6.5. klo 11.

Vauvauinti

Vauvauintiryhmät aloittavat la 18.1. ja su 19.1., 16 kertaa,
ryhmiä ei ole viikoilla 15 ja 19.
Vauvauinnin kevään kausimaksu 85 € + sisäänpääsymaksu
aikuisilta, 17 kertaa. **Ilmoittautuminen:** vauvauinti@raisio.fi

Uimakoulut 5 vuotta täyttäneille

20.–31.1. | 3.–14.2. | 24.2.–6.3. | 9.–20.3. | 23.3.–3.4.

Arki-iltaisin klo 16.30, 17.30 ja 18.30 ma–pe, yht. 10 kertaa.
Kurssimaksu 40 € + sisäänpääsymaksu.

Ilmoittautuminen

www.raisio.fi/ulpukka > uimakoulut tai puh. 044 797 1664

- raisiolaiset: 9.12. klo 7 alkaen
- ulkopaikkakuntalaiset: 13.12. klo 7 alkaen

Merenneitouinnit ja

Junior lifesaver -hengenpelastuskerho

Merenneidot tiistaisin ajalla 14.1.–26.5., altaassa klo 17.15–18
Kurssimaksu 100 € + sisäänpääsymaksu.

Junior lifesaver -kerho

tiistaisin ajalla 14.1.–26.5., altaassa klo 16–17, (20 krt)
Kurssimaksu 100 € + sisäänpääsymaksu.

lauantaisin 18.1.–23.5. altaassa klo 13–14, (14 krt)
Kurssimaksu 70 € + sisäänpääsymaksu

Lue lisää ja ilmoittaudu mukaan!

www.raisio.fi/ulpukka > lasten ja nuorten toiminta

Ulpukassa tapahtuu joulun aikaan:

Kynttiläuinti maanantaina 23.12. klo 6–8 ja 18–20
Joulumusiikkia, piparia ja glögiä.
Tonttuvesijumppaa sisäänpääsymaksulla klo 7, 9 ja 18.
Tervetuloa!

Kinkunsulatusjummat

pe 27.12., ma–ti 30–31.12. ja to–pe 2.–3.1. klo 7–7.30

Joulun perjantai-special 60" tunnit
20.12, 27.12 ja 3.1.20 klo 19–20.

Vesiliikuntamaksu 3€ + sisäänpääsymaksu,
ei ennakkoilmoittautumista

Aukioloajat

ma–ti 6–21 | ke 11–21
to–pe 6–21 | la–su 11–18

Palvelupiste suljetaan 1 tunti
ennen sulkemisaikaa.

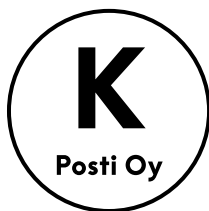
Eeronkuja 5, Raisio
Palvelupiste 044 797 1681
Uinninvalvonta 044 797 1664

Poikkeukset aukioloajoissa

- to 5.12. suljetaan klo 18
- pe 6.12. suljettu
- la 7.12. suljettu (kilpailut)
- ke–to 18–19.12. suljettu (huolto)
- ti–to 24–26.12. suljettu
- ti 31.12. suljetaan klo 18.
- ke 1.1.2019 suljettu
- ma 6.1. suljettu (loppiainen)
- la 25.1. suljettu (uintikisat)

RAISION UINTIKESKUS
ULPUKKA

Posti Green

Julkinen tiedote jokaiseen jakelupisteeseen

Raision kaupungin yhteystietoja

LÄÄKÄRIN AJANVARAUS

Akuutit asiat ma–pe klo 8–10

Kontrollit ja ei-kiireelliset asiat ma–pe klo 10–15.30

Ajanvarausnumero:

p. 02 434 3183

SAIRAANHOITAJAN VASTAANOTTO

Ajanvaraus ma–pe klo 8–15.30

Laboratoriovastaukset, kiireettömät hoito-ohjeet yms.

puhelimitse ma–pe klo 13–15.30

Ajanvarausnumero:

p. 02 434 3183

PÄIVYSTYS

ma–pe klo 8–15.30 samat numerot kuin
yllä lääkärin ajanvaraukseen

ma–pe klo 15.30–16 p. 02 434 3180

ma–pe klo klo 16–8, viikonloppuisin ja

juhlapäyhinä päivystys Turussa, Tyksin

T-sairaalassa p. 02 313 8800

DIABETESHOITAJAT

ma–to klo 12–13

p. 044 797 1704 ja p. 044 797 1865

HOITOTARVIKKEIDEN TILAAMINEN

ti–to klo 13–14 p. 044 797 1079

SUUN TERVEYDENHUOLTO

Särkyajanvaraus ma–pe klo 8–10

Muu ajanvaraus ma–to 10–15 ja pe 10–13.30

p. 02 434 3746

Peruutukset myös: peruutus.hammashuolto@raisio.fi

Kiireellisen hoidon päivystys ma–pe klo 15.30–18 ja

la–su ja arkipäyhinä klo 9–11 Turussa,

Tyksin T-sairaalassa p. 02 313 1564

LASTENSUOJELUPÄIVYSTYS

ma–to klo 8.15–16 ja pe klo 8.15–15 p. 044 797 1457

virka-ajan ulkopuolella yhteys seudulliseen sosiaali-
päivystykseen hätäkeskuksen kautta p. 112

TEKNISEN KESKUKSEN ASIAKASNEUVONTA

ma–to 8.15–16 ja pe 8.15–15 p. 044 797 2213

KAUPUNGIN KIIINTEISTÖJEN PÄIVYSTYS

virka-aikana p. 0400 543 720

virka-ajan ulkopuolella p. 040 841 3173

VESI- JA VIEMÄRIHUOLLON PÄIVYSTYS

Raision Vesi Oy

virka-aikana p. 040 527 9755

virka-ajan ulkopuolella p. 0400 530 917

PALAUTE

www.raisio.fi/palaute

raisio

Käyntiosoite: Kaupungintalo, Nallinkatu 2

Postiosoite: PL 100, 21201 Raisio

Puh. 02 434 3111 (vaihde)

Faksi 02 435 4382

raision.kaupunki@raisio.fi

www.raisio.fi

Raisio-kanava kaapeliverkossa kanavapaikalla 589

